

Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta

Studijní program: B 6210 Ekonomika a management

Studijní obor: Ekonomika a management mezinárodního obchodu

**Využití dokumentárního akreditivu a bankovní záruky
v mezinárodním obchodě**

-

**The use of documentary letter of credit and bank guarantees in
international trade**

BP-EF-KJB-2010 11

Jana Mackovčinová

Vedoucí práce: Ing. Ludmila Kučerová (Katedra mezinárodního obchodu)

Konzultant: Ing. Ivana Pelcmanová (Československá obchodní banka, a.s.)

Počet stran: 53

Počet příloh: 6

Datum odevzdání: 5. 1. 2010

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/200 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Liberci, 23. 12. 2009

.....

Vlastnoruční podpis

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala Ing. Ludmile Kučerové za rady, komentáře a celkovou pomoc, kterou mi poskytla a Ing. Ivaně Pelcmanové, která mi poradila především ve věcech praktických.

Anotace

Předmětem práce je rozbor a shrnutí platebních a zajišťovacích instrumentů, které jsou využívány v mezinárodním obchodě. Práce je zaměřena na platební podmínky stanovené v kupní smlouvě a na jejich důležitost pro účastníky obchodu. Zabývá se dokumentárním akreditivem, jako jedním z nejčastěji užívaných platebních instrumentů v zahraničním obchodě, jeho dělením a charakteristikou výhod a nevýhod, které pro obchodníky představuje. Dále popisuje bankovní záruky, jejich význam a odbornou terminologii se zárukami spojenou. Další část se věnuje praktickému využití dokumentárního akreditivu v konkrétních případech a porovnává bankovní výlohy u tří konkurenčních bank. Rovněž znázorňuje vývoj těchto instrumentů za posledních pět let.

Jelikož měla autorka možnost absolvovat řízenou praxi na oddělení Trade Finance v Československé obchodní bance, a. s., uvádí v této práci způsoby zpracování dokumentárních akreditivů, které tato banka používá.

Klíčová slova

Dokumentární akreditiv

Bankovní záruka

Příkazce

Beneficiet

Avizující banka

Vystavující banka

Dovoz

Vývoz

Annotation

The aim of this bachelor thesis is to analyze and to summarize terms of payment and guarantees which are used in international trade. This thesis is focused on terms of payment appointed in the contract and their importance for the business partners. The second chapter is about the Letter of Credit as the one of the most often used payment instruments in international trade. This part also contains the division of these instruments and characterization of advantages and disadvantages for businessmen. There are also described bank guarantees, their significance and terminology connected with them and talks about practical usage of the Letter of Credit in particular examples and compares the bank charges of three competitive banks. This chapter also symbolizes the progress of these instruments over the past 5 years.

Because the author had an option to have an intership at Trade Finance department in ČSOB, a. s., she writes about ways of working with L/C which are used by this bank.

Keywords

Letter of Credit

Bank guarantee

Applicant

Beneficiary

Advising Bank

Issuing Bank

Import

Export

Obsah

Úvod	- 11 -
1 Platební podmínky	- 13 -
1.1 Funkce platební podmínky	- 13 -
1.2 Platební lhůta	- 14 -
1.3 Místo placení	- 15 -
1.4 Forma placení	- 15 -
1.4.1 Směnka	- 16 -
1.4.2 Šek	- 18 -
1.4.3 Hladké platy (Hladké platby)	- 19 -
1.4.4 Dokumentární platby	- 20 -
2 Dokumentární akreditiv	- 21 -
2.1 Charakteristika dokumentárního akreditivu	- 22 -
2.2 Účastníci dokumentárního akreditivu	- 22 -
2.3 Postup při otevření a čerpání akreditivu	- 23 -
2.3.1 Žádost o vystavení akreditivu	- 24 -
2.4 Typy dokumentárních akreditivů	- 25 -
3 Bankovní záruka	- 30 -
3.1 Charakteristika bankovní záruky	- 30 -
3.2 Subjekty bankovní záruky	- 32 -
3.3 Druhy bankovních záruk	- 33 -
4 Praktická část	- 35 -
4.1 Československá obchodní banka, a. s.	- 35 -
4.1.1 Trade Finance	- 35 -
4.2 Modelový příklad importního akreditivu	- 37 -
4.2.1 Otevření dokumentárního akreditivu	- 37 -
4.2.2 Bankovní výlohy za vystavení dokumentárního akreditivu	- 38 -
4.3 Modelový příklad exportního akreditivu	- 40 -
4.3.1 Způsob avizování bankou ČSOB, a. s.	- 40 -
4.3.2 Operace s dokumenty	- 41 -
4.3.3 Bankovní výlohy za avizování akreditivu	- 42 -
5 Vývoj dokumentárního akreditivu a bankovních záruk	- 45 -
Závěr	- 50 -
Seznam použité literatury	- 51 -
Seznam příloh	- 53 -

Seznam zkratek:

L/C – Letter of Credit – dokumentární akreditiv

SWIFT – společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci

D/P – Documents against payment – Dokumenty proti zaplacení

D/A – Documents against acceptance – Dokumenty proti akceptaci směnky

ICC – Mezinárodní obchodní komora

UCP – Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy

ISP – International Standby Practices

Seznam tabulek:

Tab. 1 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u ČSOB, a. s.

Tab. 2 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u KB, a. s.

Tab. 3 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u UniCredit Bank, a. s.

Tab. 4 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u ČSOB, a. s.

Tab. 5 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u KB, a. s.

Tab. 6 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u UniCredit Bank, a. s.

Tab. 7 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2005

Tab. 8 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2006

Tab. 9 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2007

Tab. 10 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2008

Tab. 11 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2009

Seznam obrázků:

- Obr. 1 Otevření dokumentárního akreditivu
- Obr. 2 Vystavení převoditelného dokumentárního akreditivu
- Obr. 3 Operace s back-to-back akreditivem
- Obr. 4 Poskytnutí bankovní záruky
- Obr. 5 Potvrzení bankovní záruky
- Obr. 6 Služby poskytované Trade Finance
- Obr. 7 Graf vývoje objemu nových obchodů v mil. CZK
- Obr. 8 Graf nárůstu (poklesu) nových obchodů v ks

Úvod

Platební a zajišťovací instrumenty jsou nedílnou součástí každého obchodu. Už při uzavírání kupní smlouvy se snaží zúčastněné strany zvolit takovou platební podmínku, která je co nejvíce zajistí proti rizikům, která obchod přináší. Zejména pak v případě, kdy je každý z obchodních partnerů z jiné země a geografická vzdálenost a různost politických situací v daných zemích tato rizika jen zvyšuje. Dokumentární akreditiv i bankovní záruky znamenají pro mezinárodní obchod velký přínos, avšak nesprávná formulace jednotlivých podmínek často vede ke zpomalení celé obchodní operace a k finančním nebo materiálním ztrátám.

Cílem práce je provést rozbor dokumentárních akreditivů a bankovních záruk, jako bankou nabízených produktů, popsat jednotlivé druhy a dělení těchto instrumentů a zároveň zhodnotit jejich dosavadní vývoj a určit prognózu budoucího vývoje.

V první kapitole se zaměřuji na teoretický popis platebních instrumentů a snažím se poukázat na důležitost platební podmínky v kupní smlouvě. Zároveň stručně charakterizuji jednotlivé platební nástroje poskytované bankou a ostatní položky, které platební podmínka obsahuje.

V druhé kapitole se zabývám samotným dokumentárním akreditivem, jeho významem pro vývozce a dovozce, a vysvětlením odborné terminologie s ním spojené. Uvádím jednotlivé typy akreditivů a popisuji jejich rozdílnost a praktickou využitelnost.

Ve třetí kapitole se věnuji bankovním zárukám a způsobu jejich použití v mezinárodním obchodě, a podobně jako v předchozí kapitole rozebírám jednotlivé druhy záruk.

Protože jsem měla možnost vykonávat část své odborné praxe přímo na oddělení dokumentárních akreditivů v Československé obchodní bance, zabývala jsem se ve čtvrté kapitole pouze akreditivy a jejich aplikací v praxi. Tuto kapitolu začínám představením banky ČSOB a oddělení Trade Finance. Hlavním obsahem čtvrté kapitoly jsou dva konkrétní příklady vystihující činnosti, které musí obchodníci vykonat při manipulaci s dokumentárním akreditivem a jsou zde uvedeny poplatky, které za jeho použití musí jednotlivým bankám zaplatit.

Do poslední kapitoly jsem uvedla číselné údaje, které byly zaznamenány Českou bankovní asociací a shrnují dosavadní vývoj dokumentárního akreditivu a bankovních záruk za posledních 5 let. Pro lepší znázornění poklesu nebo navýšení v jednotlivých letech jsem údaje přenesla do grafů.

1 Platební podmínky

1.1 Funkce platební podmínky

Funkce platební podmínky spočívá především ve výběru takových vhodných nástrojů, které zajistí správné plnění kupní smlouvy pro prodávajícího i pro kupujícího. Oba účastníci obchodního vztahu se samozřejmě snaží co nejvíce eliminovat rizika spojená s obchodní operací, a tak se většinou stává, že se jejich zájmy do určité míry liší. Zatímco se prodávající snaží mít za své zboží co nejrychleji zapláceno, kupující usiluje o oddálení platby, alespoň do doby, než bude mít jistotu, že vývozce zboží odeslal řádně a včas. Vedle toho platební podmínka rovněž říká, jak budou rozděleny náklady spojené s určitou obchodní operací. Může se jednat o poplatky bankám a jiným finančním institucím, poplatky za vystavování různých dokumentů, nebo náklady spojené s úvěrovými instrumenty či poplatky za skladování zboží apod.

Je tedy jasné, že každá platební podmínka stanovená v mezinárodní kupní smlouvě má značný vliv na výsledek celé obchodní operace.

Jelikož se platby mezi prodávajícím a kupujícím většinou neuskutečňují přímo, což je způsobeno zejména geografickou vzdáleností partnerů, vstupuje do obchodního vztahu i třetí osoba, která za úplatu jedná v zájmu svého příkazce. Může přebírat závazek za zaplacení, zprostředkovávat platby, ale i financovat obchody. Je důležité zvolit si takovou třetí osobu, o které je známo, že přesně dodrží své závazky. Touto třetí osobou zpravidla bývají banky, nebo jiné instituce poskytující finanční služby. S postupem času se bankovní nástroje natolik vyvinuly a propracovaly, že zcela vyhovují potřebám obchodních partnerů a umožňují platební podmínku přizpůsobit dané obchodní operaci.¹

Platební podmínka udává:

- Kdy bude placeno – platební lhůta
- Jak bude placeno – forma placení
- Kde bude placeno – místo placení
- Komu bude placeno – subjekt, kterému bude zapláceno

¹ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5. str. 69

1.2 Platební lhůta

Jedná se o lhůtu, ve které dlužník (kupující) musí zaplatit tak, jak je to stanoveno v kontraktu. V případě, že v kontraktu platební lhůta není uvedena, musí kupující dle §450 zákona č. 513/1991 Sb. upraveného v Obchodním zákoníku zaplatit v okamžiku, kdy dostane zboží k dispozici nebo když obdrží dispoziční doklady. Tyto dispoziční dokumenty mají charakter cenných papírů a jejich majitel je rovněž oprávněným majitelem zboží.² Takovým dokumentem může být v praxi například konosament (Bill of Lading) nebo skladištní list (warrant).

Platba může být realizována:³

- **Předem** – je často označována jako akontace a je jednoznačně výhodná pro prodávajícího, jelikož mu odstraní veškeré riziko spojené s dodáním zboží a následným placením. Na druhé straně kupující přejímá riziko v nejvyšším rozsahu, zboží může být poškozené, nedodané včas, anebo vůbec. Tento způsob placení kupní ceny se používá jen vzácně, v případě že dodávka nemá příliš velkou hodnotu, anebo se jedná o velmi rizikový trh. Proávající může vyžadovat tzv. částečnou akontaci, kdy stanoví určité procento z celkové kupní ceny, kterou mu kupující zaplatí ještě před dodáním zboží. Částečnou akontaci kupující především spolufinancuje výrobu. Proávající může peněžní prostředky získané předem použít na nákup materiálu, strojního zařízení apod.
- **Při dodání** – jedná se o nejčastěji užívanou formu placení, kdy prodávající je povinen předat dokumenty spojené s dodávkou zboží v přesně stanovené lhůtě a kupující je povinen zaplatit při jejich převzetí. Většinou nejde o hotovostní platby, a tak účastníci obchodního vztahu obvykle využívají různé bankovní instrumenty. Můžeme se setkat s platbou proti zboží tzv. dobírka nebo s platbou proti dokumentům (dokumentární inkaso, dokumentární akreditiv). Nejčastěji se vyskytuje právě platba proti dokumentům. Při platbě při dodávce jsou podmínky

² Pozn.: podrobněji viz MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X (kapitola V. dokumenty v platebním styku z obchodě)

³ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

přibližně vyrovnané, i když na straně kupujícího je stále malé riziko, že při předání zboží dostane zboží nekvalitní, či poškozené.

- **Po dodání zboží** – tzv. obchody na úvěr. Tento způsob placení znevýhodňuje prodávajícího, který tak musí financovat celou výrobu, nákup zboží a nemá po delší dobu prostředky na financování další své činnosti, a tak si musí vzít úvěr. Dále nese různá rizika jako například riziko inflace, platební neschopnosti kupujícího, kursové ztráty a další. Exportér by si měl proto zjistit informace o bonitě svého partnera. V mezinárodním obchodě se informace nejčastěji obstarávají u zahraničních bank, neboť je to způsob nejspolehlivější a často nejlevnější. S placením po dodávce se většinou setkáváme v souvislosti s dodávkami strojů a strojního zařízení a nákladnými druhy spotřebního zboží.

1.3 Místo placení

Místo placení určuje, na kterém místě je kupní cena splatná. Nejčastěji se v kupní smlouvě uvádí banka, u níž má být zaplacen. Může se objevit i nepřímé určení místa, které představuje místo, kde budou kupujícímu předány dokumenty, či kde bude otevřen akreditiv.

1.4 Forma placení

- platba v hotovosti
- bankovní platební nástroje – bezhotovostní placení:
 - hladké platy
 - směnka
 - šek
 - dokumentární platby
 - bankovní záruka ⁴

Forma placení zpravidla vyplývá ze sjednané platební podmínky. Způsob placení může být v kupní smlouvě výslovně stanoven. Nejčastěji se setkáváme s hladkými platy (bankovní

⁴ Pozn.: viz kapitola 3. Bankovní záruky

převody, transfery). Bankovní transfery mohou být pro platy obchodní i neobchodní (dary, soudní výlohy, apod.). V mezinárodním obchodě se hladké platy obvykle užívají při splátkách úvěru, úhradách dopravného nebo provizích.⁵

Existuje několik způsobů, jak úhrady provádět, a to písemně, telegraficky, ale i prostřednictvím systému SWIFT – Společnost pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci. Jde o počítačový systém, který umožňuje přenos dat mezi bankami a dalšími finančními institucemi. Tento systém vznikl r. 1973 v Belgii a v současné době využívá SWIFT zhruba 8100 uživatelů z 207 zemí.

1.4.1 Směnka

Směnku lze obecně charakterizovat jako cenný papír, sloužící k zajištění úvěru, ve kterém výstavce sám slibuje zaplatit nebo prikazuje někomu zaplatit. Každá směnka má zákonem předepsaný obsah. V České republice se řídíme zákonem směnečným a šekovým č. 191/1950 Sb., který vychází z Ženevských konvencí o směnce a šeku z r. 1930 a 1931.⁶

Pokud však hovoříme o úpravě směnky a jejího užití v zahraničí, je nutné vnímat kromě Ženevské právní úpravy i právní úpravu anglosaskou. Ta se liší především náležitostmi a užitím právních institutů. Například dle anglosaské právní úpravy není nutné užívat slovo směnka v textu listiny. Rozdílnost je i v době promlčení směnečného práva. Zatímco v anglosaské úpravě se jedná o šestiletou promlčecí lhůtu, v ženevské úpravě je délka promlčení pouze 3 roky ode dne splatnosti.

V současné době se lze setkat se směnkou vlastní (Promissory Note) a cizí (Bill of exchange). Termíny vlastní a cizí však neoznačují vlastnictví ke směnce.⁷

Směnka vlastní

Vyjadřuje bezpodmínečný příslib výstavce (dlužníka) směnky zaplatit v příslušné době osobě uvedené na směnce určitou peněžní částku a na stanoveném místě.

⁵ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5. str. 72

⁶ Obchodní zákoník - Zákon směnečný a šekový č. 191 ze dne 20. prosince 1950

⁷ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

Směnka cizí

Vyjadřuje příkaz výstavce (věřiteli) směnečníkovi, aby zaplatil osobě uvedené na směnce přesně stanovenou částku a ve stanovené době a místě.

Aby směnka byla platná, musí splňovat níže uvedené náležitosti:

- směnečná klauzule – v textu (nikoli v nadpise) musí být dokument označen jako směnka
- příkaz zaplatit určitou sumu
- směnečník – ten, kdo má zaplatit. Může to být i sám výstavce.
- platební místo – pokud není na směnce uvedeno, řídíme se místními údaji u směnečníka. V případě, že místo bude neurčité (Příklad ČR), směnka je neplatná. Lze však místo upřesňovat například uvedením města a názvem ulice.
- remitent – osoba, které má být zaplacen. Stane-li se, že remitent je shodný s výstavcem, jde o směnku na vlastní řad.
- splatnost - pokud není jinak uvedeno, jde o směnku na viděnou.
 - a) *na viděnou* – tzv. vistasměnka; je splatná při předložení.
 - b) *po určitém čase po viděné* – lhůtní vistasměnka. Je uvedená lhůta po předložení, do které musí dlužník zaplatit.
 - c) *na určitý čas po datu vystavení* – datosměnka. Čas se počítá od data vystavení, proto je také povinné uvést na každé směnce datum vystavení.
 - d) *v určitý den* – fixní směnka. Fixně stanoven den, kdy musí být zaplacen.
- den a místo vystavení – je nutné dbát na to, aby datum bylo reálné.
- podpis výstavce

Největší výhodou směnky pro dodavatele je její soudní vymahatelnost. Poněvadž se může stát, že dodavatel zboží dodá, ale jako krytí dostane směnku a zjistí, že odběratel nemůže splnit svůj závazek. V tomto případě se prodlouží celá doba placení a dodavatel je tím způsobem nucen obrátit se na soud. Na druhé straně, pokud odběratel obdrží směnku k přijetí, může si dovolit v případě pochybností akceptaci odmítnout.⁸ Což se tím pádem

⁸ MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

pro něj stává velkým pozitivem. Je tedy zřejmé, že co je výhodou pro jednoho účastníka, se stává nevýhodou pro účastníka druhého.

1.4.2 Šek

Šek je rovněž cenný papír, ve kterém výstavce přikazuje šekovníkovi, aby uhradil majiteli šeku určitou peněžitou částku. Šekovníkem pak zpravidla bývá banka, u níž má výstavce šeku nějakou pohledávku.

Podobně jako směnka, tak i šek má zákonem předepsané náležitosti, bez kterých by nebyl šekem. Tyto náležitosti se dále liší na základě oblastí, ve kterých se používá. Rovněž zde mluvíme o Ženevské konvenci, do které patří většina evropských států a řada zemí Jižní Ameriky, a o anglosaské oblasti, do níž spadá Velká Británie a USA.

Náležitosti šeků se u nás řídí zákonem č. 191/1950 Sb.

V souladu s Ženevskými konvencemi jsou náležitosti stanoveny takto⁹:

1. slovo šek v textu listiny,
2. listina musí být sepsána v jednom jazyce,
3. bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou částku,
4. jméno šekovníka,
5. stanovení místa, kde má být zapláceno,
6. údaje o místu a datu vystavení,
7. podpis výstavce.

Šek může obsahovat i jiné informace tzv. nepodstatné náležitosti, které může výstavce dle svého uvážení do šeku uvést. Například číslo šeku, číslo účtu výstavcem údaje osoby, které byl šek vystaven, druhý údaj peněžní částky apod. Může se stát, že banka tyto náležitosti uvádí jako povinné, aby měla dostatečný přehled o svých klientech.

⁹ Obchodní zákoník - Zákon směnečný a šekový č. 191 ze dne 20. prosince 1950

Dělení šeku podle výstavce:

1. **Soukromé šeky** – vystavují nebankovní subjekty (například fyzické osoby), prostřednictvím šekových formulářů, které získají od své banky. Vystavovat šeky mohou pak až do výše zůstatku na svém účtu.
2. **Bankovní šeky** – v podstatě se jedná o velmi kvalitní druh šeku, jelikož výstavcem je sama banka nebo jiný peněžní ústav.

Šek může být vystaven na jméno, na řad nebo na doručitele (majitele). Zákon dále stanovuje lhůty pro předložení šeku k jeho proplacení. V ženevské oblasti u šeků vydaných a splatných v jednom státě je lhůta vymezena na 8 dní, na stejném kontinentu jde o 20 dní, a v případě různých světadílů se jedná o 70 dní od data vystavení. V oblasti anglosaské se většinou připouští lhůta 90 dní.¹⁰

Pokud jde o shrnutí současné situace užívání šeku, dá se v podstatě říci, že užití šeků pozvolna klesá v souvislosti se stálým vývojem elektronických forem placení. Nicméně ne každý obchodník tyto elektronické formy placení upřednostňuje, protože mezinárodní bezhotovostní převody pro ně zároveň představují náklady, které se stále zvyšují a v případě převodů o nižších částkách se tak tento způsob platby zdá být spíše nevýhodný.

1.4.3 Hladké platy (Hladké platby)

Hladké platy jsou jedním z nejrozšířenějších způsobů placení. Jejich název je odvozen od skutečnosti, že neobsahují žádný bankovní závazek a není potřeba při jejich užívání dokládat dokumenty. Mimo jiné se užívají platy obchodní i neobchodní.

Platy obchodního charakteru vyplývají přímo z provádění obchodu. Jde o přímou úhradu bankovním převodem od dlužníka k věřiteli. Může to být například platba za dopravu, za zboží, za různé poskytované služby apod.

Oproti tomu neobchodní platy s obchodní operací nesouvisí. Setkáváme se s nimi ve spojitosti s úhradami alimentů, stipendií, darů, ale i při výnosech z cenných papírů.

¹⁰ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

Kromě obchodních a neobchodních platů ještě rozlišujeme hladké došlé platy (úhrady ze zahraničí) a vyšlé hladké platy (úhrady do zahraničí).¹¹

1.4.4 Dokumentární platby

Dokumentární platby představují způsob, jak je možno zabezpečit, aby si prodávající prostřednictvím dokumentů ponechal kontrolu nad zbožím až do jeho zaplacení.

Dokumentární inkaso je na rozdíl od akreditivu výhodnější pro importéra. Neboť exportér odešle zboží a dá dokumenty bance, která je následně předá importérovi, ale jen proti zaplacení kupní ceny anebo akceptaci směnky. Prodávající tak podstupuje riziko, že kupující za zboží nezaplatí (odmítne převzít dokumenty) a bude nucen například zboží reexportovat na jiný trh nebo ho uskladnit na účet kupujícího.¹²

V praxi se nejčastěji objevují dva druhy dokumentárních inkas:¹³

- a) **Dokumenty proti zaplacení** (*Documents against payment – D/P*): pokud není v kontraktu stanoveno jinak, importér platí inkasní částku (kupní částka plus případné výlohy) v době převzetí dokumentů. Na charakteru dokumentů pak záleží, jakým způsobem získá kontrolu nad zbožím.
- b) **Dokumenty proti akceptaci směnky** (*Documents against acceptance – D/A*): aby mohl importér obdržet dokumenty, musí akceptovat směnku, kterou exportér zasílá spolu s dokumenty. Na kupujícím pak záleží, zda dodrží svůj závazek a uhradí směnku při její splatnosti či nikoli.

V případě, že kupující nechce anebo nemůže zaplatit celou inkasní částku v okamžiku předání dokumentů, může využít kombinaci obou druhů dokumentárních inkas. To znamená, že část ceny zaplatí okamžitě a na část je vystavena směnka.

¹¹ MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

¹² MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

¹³ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4 str. 18

2 Dokumentární akreditiv

Zahraniční obchod byl, je a pravděpodobně bude jeden z nejvýznamnějších elementů naší ekonomiky. Jelikož se s výměnou zboží a služeb setkáváme denně, stává se nejdůležitějším prvkem této činnosti finanční zajištění obchodní operace. K tomu jsou k dispozici různé finanční nástroje užívané po celém světě.¹⁴ Jedním z nejefektivnějších a těžce nahraditelným finančním nástrojem je právě dokumentární akreditiv.

Akreditiv se v současné době považuje za jeden z nejstarších platebních instrumentů, který se užívá jak v zahraničním obchodě, tak i ve vnitřním obchodě. Úplně poprvé se akreditiv objevil na přelomu 15. a 16. století, avšak do dnešní podoby se vyvinul zhruba v polovině 19. století v Anglii, kde docházelo k velkému rozvoji zahraničního obchodu a bylo potřeba najít způsob, jak financovat dovoz zboží ze zaoceánských kolonií. V té době v mezinárodním obchodě výrazně převažovala nadvláda britského impéria, a tak byl vývoj akreditivu určen hlavně velkými londýnskými bankami.¹⁵

Po řadu let se vztahy mezi zúčastněnými stranami v bankovní praxi různě vyvíjely a vznikly tak určité zvyklosti. Jejich nejednotnost však nutila Mezinárodní obchodní komoru v Paříži (ICC) k vydání sjednocujících dokumentů tzv. *Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy (UCP)* a před časem i mezinárodní pravidla *ISP 98* (International Stanby Practices), které jsou bankami akceptovány. První Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumentární akreditivy byly vydány v roce 1933 a od té doby se jejich přijetí rozšířilo po celém světě. Poslední revize těchto celosvětových pravidel je z roku 2007 označována jako UCP 600 a samotná Bankovní komise ICC uvádí, že se jedná o jednu z nejrozsáhlejších revizí vůbec. Dokumentární akreditiv je v České republice definován v obchodním zákoníku §682 zákona č. 513/1991 Sb.

¹⁴ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4 str. 7

¹⁵ *Komentář k Jednotným zvyklostem a pravidlům pro dokumentární akreditivy* [online]. 2007, [cit. 2009-10-25]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi/komentar-zvyklosti-pravidla-akreditivy/1000464/54503/#pozn>>

2.1 Charakteristika dokumentárního akreditivu

Dokumentární akreditiv lze popsat jako písemný závazek banky beneficiantovi - prodávajícímu, že zaplatí určenou peněžní částku, a to v případě, že beneficiant řádně předloží dokumenty určené v akreditivní listině a splní veškeré akreditivní podmínky podle instrukcí příkazce – kupujícího.¹⁶

Dokumentární akreditiv je jedním z nejpoužívanějších platebních nástrojů v zahraničním obchodě, neboť představuje výhody pro obě strany kupní smlouvy. Vývozce má jistotu, že za dodávku dostane zaplacen, pokud splní podmínky uvedené v akreditivu. Pro dovozce je zase významná skutečnost, že zaplatí až v okamžiku, kdy vývozce splní všechny podmínky kontraktu.

Aby akreditiv skutečně zajistil maximum rizik pro obě obchodní strany, je nutné dbát na co nejpřesnější znění akreditivu a vystavování příslušných dokumentů.

I přes ohromné využití dokumentárního akreditivu hovoříme o poměrně složitém platebním instrumentu, který vyžaduje od zúčastněných stran dobrou znalost možných rizik a problematiky spojené s obchodováním.

2.2 Účastníci dokumentárního akreditivu

V každém akreditivu musí být definovány strany zúčastňující se akreditivní operace.

Rozlišujeme:

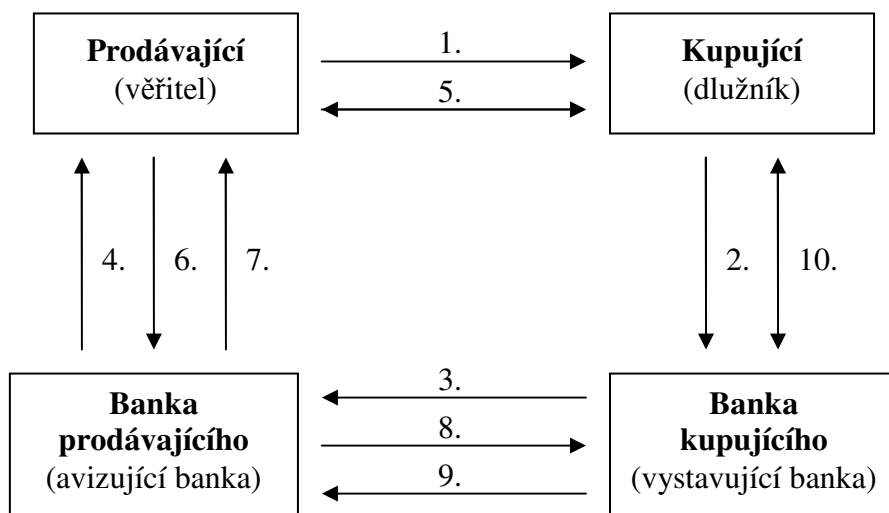
- **příkazce akreditivu** – kupující, dlužník, žadatel o akreditiv
- **beneficiant** – prodávající, věřitel, příjemce akreditivu
- **banka kupujícího** – banka vystavující akreditiv ve prospěch beneficianta
- **banka prodávajícího** – oznamuje (avizuje) beneficiantovi otevření akreditivu

Je možné v akreditivu uvést i tzv. **jmenovanou banku**, u níž je akreditiv použitelný. Tato banka je zmocněna vystavující bankou poskytnout plnění z akreditivu beneficiantovi v případě, že jsou splněny akreditivní podmínky.

¹⁶ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4.

Na druhé straně se uvádí i **banka hojící**, což je třetí banka, u které má například vystavující banka účet. Vystavující banka pak zmocní právě hojící banku, aby poskytla hojení z jejího účtu beneficiantovi.

2.3 Postup při otevření a čerpání akreditivu

Obr. 1 Otevření dokumentárního akreditivu

Zdroj: ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4

1. Uzavření kupní smlouvy.
2. Příkazce žádá svou banku o otevření dokumentárního akreditivu.
3. Vystavující banka avizuje akreditiv beneficiantovi (prodávajícímu).
4. Avizující banka ověří pravost akreditivu a avizuje jej příjemci.
5. Prodávající odešle zboží kupujícímu a shromáždí požadované dokumenty.
6. Prodávající vzápětí tyto dokumenty předá avizující bance.
7. Banka prodávajícího zkontroluje předložené dokumenty.
8. Následně tato banka pošle dokumenty vystavující bance.
9. Vystavující banka provede kontrolu dokumentů a v případě, že odpovídají podmínkám akreditivu, hradí jejich hodnotu.
10. Kupující zaplatí bance hodnotu proplacenou akreditivem a získává dokumenty.

2.3.1 Žádost o vystavení akreditivu

Pokud se importér rozhodne přijmout nabídku, měl by na základě dohodnutých podmínek otevřít akreditiv ve prospěch exportéra. Tím v podstatě žádá svoji banku, aby ujistila exportéra, že po splnění akreditivních podmínek mu bude za dodané zboží či službu zapláceno.

Žadatel o otevření akreditivu musí vždy vystavující bance poskytnout instrukce, které by měly zahrnovat níže uvedené položky.

1. Jméno a adresa příkazce (kupujícího).
2. Právoplatný podpis příkazce.
3. Plné jméno a adresa beneficianta (prodávajícího).
4. Banka prodávajícího.
5. Měna a částka akreditivu.
6. Stručný popis zboží, zahrnující detailní údaje o množství a jednotkové ceně.
7. Popis požadovaných dokumentů.
8. Místo odeslání, převzetí nebo nalodění zboží a místo konečného určení.
9. Zda je překládka zboží zakázána.
10. Zda jsou zakázány částečné dodávky.
11. Nejpozdější datum pro odeslání zboží.
12. Lhůta od vystavení dopravních dokumentů, během níž musí být dokumenty předloženy k proplacení, akceptaci nebo negociaci.
13. Datum a místo vypršení platnosti akreditivu.
14. Kdo a jak nese výlohy a odměny plynoucí z akreditivu.
15. Jakým způsobem má být akreditiv avizován.

Banky v některých zemích rovněž požadují, aby žadatel o otevření akreditivu uvedl, že akreditiv má vyžadovat zaslání všech dokumentů vystavující bance v jedné zásilce.

2.4 Typy dokumentárních akreditivů

V současné době rozeznáváme několik druhů akreditivů, přičemž některé jsou užívané více a jiné zase méně. Máme dva základní typy akreditivů: odvolatelný a neodvolatelný.

Odvolatelný akreditiv může být kdykoliv změněn, ba dokonce zrušen vystavující bankou, a to bez předchozího souhlasu nebo oznámení prodávajícímu. Tím pádem neznamena pro prodávajícího vhodné zajištění platby a nepředstavuje tak skutečný závazek banky zaplatit beneficiantovi akreditivu.

Odvolatelný akreditiv se již v praxi téměř nepoužívá, a proto se jím nebudeme dále zabývat.

Neodvolatelný akreditiv může být pozměněn nebo zrušen pouze se souhlasem vystavující banky a beneficianta. Pokud v akreditivu není výslovně uvedeno o jaký akreditiv se jedná, považujeme akreditiv podle nové revize UCP 600 za neodvolatelný.

Je nutno podotknout, že neodvolatelný akreditiv dále může být potvrzený nebo nepotvrzený.

Potvrzený neodvolatelný akreditiv představuje závazek další banky beneficiantovi, že zaplatí podle podmínek akreditivu, a to i v případě, že vystavující banka nebude schopna zaplatit. Nejčastěji se jedná o banku v zemi exportéra, který žádá o potvrzený akreditiv, například pokud vystavující banka není příliš známá, anebo pokud považuje závazek zahraniční banky za nedostačující. Akreditiv potvrzený bankou vývozce navíc odstraňuje riziko nezaplacení ze strany banky odběratele v důsledku teritoriálního rizika.

Nepotvrzený neodvolatelný akreditiv znamená pro exportéra závazek vystavující banky, který je nezávislý na závazku importéra, zaplatit za dokumenty podle akreditivních podmínek. Tento druh akreditivu odstraňuje pouze platební riziko importéra.¹⁷

¹⁷ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4.

Krytý a nekrytý akreditiv se liší v době úhrady krytí. U krytých akreditivů, které v praxi nejsou časté, importér hradí krytí už při samotném otevření akreditivu. Oproti tomu akreditiv nekrytý umožňuje importérovi uhradit krytí teprve až po předložení dokumentů. Kromě těchto základních typů dokumentárních akreditivů existuje i několik dalších, které se však v praxi tolik nevyskytují. Nicméně pro úplnost této kapitoly je autorka stručně charakterizuje.

Revolvingový akreditiv svými podmínkami umožňuje obnovení částky akreditivu, aniž by bylo nutné provést změnu akreditivu. K obnovení dochází po vyčerpání původní částky anebo po uplynutí stanovené časové lhůty.¹⁸ Pokud už se revolvingové akreditivy v praxi objeví, většinou jde o případy pravidelně se opakujících dodávek stejného zboží.

Standby akreditiv (Stand-by-Credit) je zvláštní druh akreditivu, který je obdobou bankovní záruky. Jedná se tedy o zajišťovací instrument, nikoli platební. Používají se především v zemích, kde není velké užití bankovních záruk (například USA).¹⁹ Čerpají se pouze tehdy, když beneficiant doloží dokumenty svědčící o nesplnění nějakých podmínek. V praxi se například kupující domluví s prodávajícím, že za zboží dostane zaplacen do 3 měsíců prostřednictvím hladké platby. Aby měl ale exportér jistotu, že své peníze dostane, nechají vystavit Standby akreditiv, který použijí v případě nesplnění závazku kupujícím. Řídí se rovněž UCP 600 nebo Mezinárodními standardními pravidly pro Standby akreditivy z r. 1998 – ISP 98.

Remboursní akreditiv je akreditiv spojený s poskytováním úvěru. Proávající dostane za své zboží zaplacen ihned po splnění všech podmínek, přestože kupující platí až za určitou dobu po tom, co mu zboží bylo doručeno. Tento druh akreditivu se tak stává výhodný především pro dovozce, který je samozřejmě povinen platit rovněž úroky za poskytnutí úvěru bankou. Jedná se tedy o jeden ze způsobů financování dovozu.

Dříve se používal ve spojitosti se směnkami, kdy kupující s otevřením akreditivu poslal i směnku vystavenou na prodávajícího. Na avizující bance pak bylo, zda směnku akceptuje.

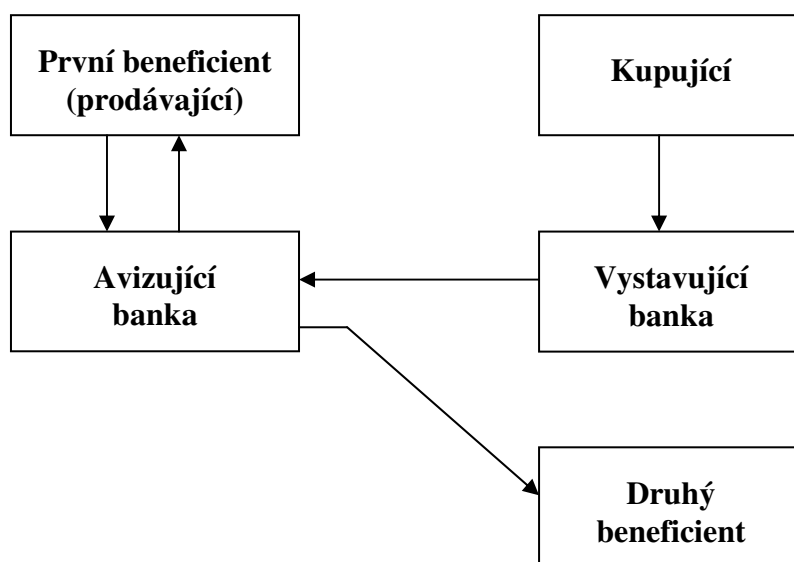
¹⁸ MACHKOVÁ, H.; SATO, A.; ZAMYKALOVÁ, M. a kol. *Mezinárodní obchodní marketing* 1. vyd. Praha: Grada Publishing 2002. ISBN 80-247-0364-5.

¹⁹ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4.

V případě akceptace směnky, pak banka zaplatí akreditivní částku prodávajícímu. Avizující banka si pak sama hlídá, aby kupující splnil svůj závazek.

V současné době banky využívají obdobný druh remboursního akreditivu pod názvem **odkup akreditivní pohledávky**, který funguje na stejném principu jako remboursní akreditiv, ale bez použití směnky.

Převoditelný akreditiv (transferable L/C) je takový akreditiv, který kupující vystaví ve prospěch prodávajícího – prvního beneficianta a ten ho pak převede na své další obchodní partnery. Většinou se používá v případě, kdy prodávající nedodává zboží sám a chce převést práva a povinnosti z akreditivu na původního dodavatele zboží. Akreditiv může být převeden pouze jednou, tj. druhý beneficiant ho nemůže převést na třetího beneficianta.

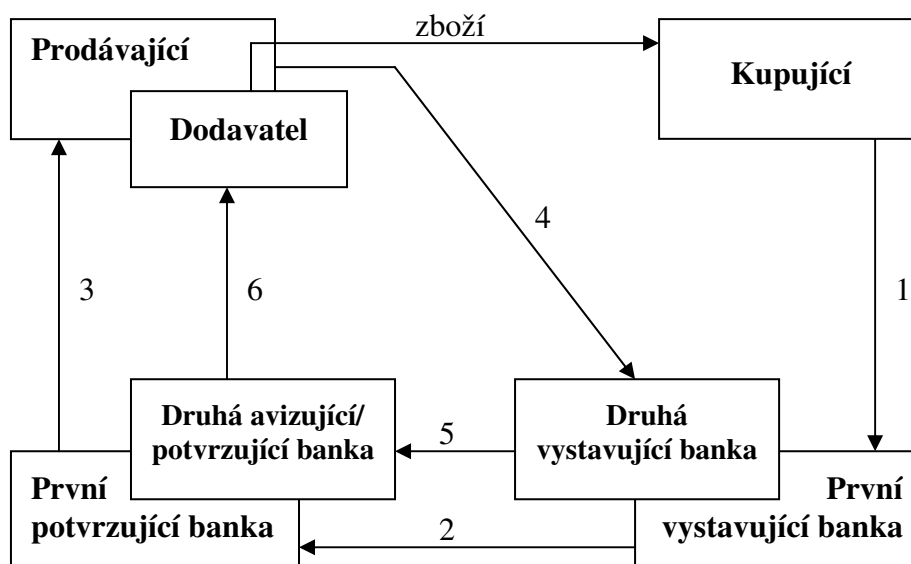
Obr. 2 Vystavení převoditelného dokumentárního akreditivu

Zdroj: Personální odbor ČSOB, a. s. *Průvodce dokumentárními akreditivy*. Praha 1993

Aby byl akreditiv vystaven jako převoditelný, musí o to požádat příkazce (importér) a musí to být rovněž v akreditivu označeno slovem převoditelný (transferable).²⁰ Pokud není určeno jinak, nejčastěji nese bankovní výlohy a provize z převodu sám první beneficiant.

²⁰ UCP 600, revize 2007, ICC ČR

Back-to-back akreditiv se vystavuje na základě jiného akreditivu. Svou funkcí se podobá převoditelnému akreditivu, ale v podstatě se jedná o dva samostatné akreditivy.²¹ Beneficiet prvního akreditivu je příkazcem druhého akreditivu tj. back-to-back akreditivu. Dostává se tedy do role importéra a nabízí první akreditiv jako zajištění avizující bance pro vystavení druhého akreditivu. Banka nemá povinnost druhý akreditiv přijmout a poměrně často se v praxi stává, že jej banky odmítnou. Tento druh akreditivu se využívá u nepřímých obchodů, jako jsou reexporty, switche apod. Protože musí mít zprostředkovatel z obchodní operace určitý výnos, bývá částka prvního akreditivu vyšší než u back-to-back akreditivu a právě onen rozdíl představuje profit zprostředkovatele.

Obr. 3 Operace s back-to-back akreditivem

Zdroj: Personální odbor ČSOB, a. s. *Průvodce dokumentárními akreditivy*. Praha 1993

Akreditiv s tzv. červenou nebo zelenou doložkou je speciální druh akreditivu, díky kterému může beneficiet – prodávající získat část akreditivní částky jako zálohu (akontaci před odesláním zboží) ještě před samotným odesláním zboží a následnou prezentací dokumentů. Aby mu ovšem byla částka vyplacena, musí doložit nějaký dokument, ve kterém sám beneficiet prohlašuje, že zakázku dodá včas, že je již zboží připravené

²¹ ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. ISBN 978-80-247-2276-4.

k odeslání apod. Zbytek akreditivní částky, snížené o již vyplacenou částku a případný úrok, získá po prezentaci všech dokumentů.²² Rozdíl mezi červenou a zelenou doložkou je právě v prezentaci dokumentů. U červené doložky nejsou třeba žádné beneficentovy záruky, prohlášení atd. Oproti tomu u zelené doložky musí beneficent nějakým způsobem doložit, že splní svůj závazek. Doložka je do akreditivu vložena na výslovnou žádost příkazce akreditivu. Vystavující banka nese riziko nesplacení zálohy beneficentem, což se odráží v poplatcích, které musí žadatel za otevření akreditivu zaplatit.²³

Counter akreditiv je obdoba back-to-back akreditivu, ale na rozdíl od back-to-back není otevření druhého akreditivu (Buying Credit) jištěno prvním akreditivem, nýbrž jiným způsobem.

Většina z výše uvedených dokumentárních akreditivů se v současné době objevuje pouze sporadicky. Jejich rozdílnost spočívá především v různém stupni závaznosti vystavující banky a v zajištění obchodní operace. Udávají rovněž různé klady a zápory pro účastníky relace.

²² MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

²³ Dresdner Bank and its International Commercial Business 1998 (seminar handbook)

3 Bankovní záruka

Bankovní záruka je právně upravena v Obchodním zákoníku, zákon číslo 513/1991 Sb., a to v §313 až §322. Tento zajišťující instrument vzniká písemným prohlášením banky, že poskytne věriteli předem stanovené plnění, pokud třetí osoba (dlužník) nesplní svůj závazek. Je možné zajišťovat jak prodávajícího, tak kupujícího. V případě prodávajícího banka ručí za splnění kontraktu a za kupujícího zpravidla ručí za zaplacení kupní ceny. Kromě těchto subjektů je samozřejmě možné použít bankovní záruky například vůči soudům nebo dopravcům a mohou být vydány i nebankovními subjekty, jako je třeba pojišťovna.²⁴ V zahraničním obchodě je bankovní záruka jedním z nejčastěji používaných způsobů zajištění platebních instrumentů. Kvůli bankovní záruce je v zájmu dlužníka, aby uhradil dluh řádně a včas, protože jinak by byl nucen věritel uplatnit svou pohledávku u ručitele, což by znamenalo pro dlužníka poškození jeho dobrého jména a ovlivnilo by to tak jeho budoucí obchodování.

3.1 Charakteristika bankovní záruky

Podle §313 obchodního zákoníku zní definice bankovní záruky takto:

„Bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek nebo budou splněny jiné podmínky stanovené v záruční listině.“

Bankovní záruka musí mít vždy písemnou formu a měla by být v textu označená jako neodvolatelná. Protože v případě vystavení neodvolatelné záruky a jejím následným odesláním beneficiantovi, už banka nemůže na jejím znění nic měnit ani záruku úplně zrušit bez souhlasu beneficianta.²⁵

Tento zajišťující instrument je v mezinárodním obchodě velmi častý, protože se stává, že žadatel o vystavení bankovní záruky může mít určitou nedůvěru k obchodnímu partnerovi.

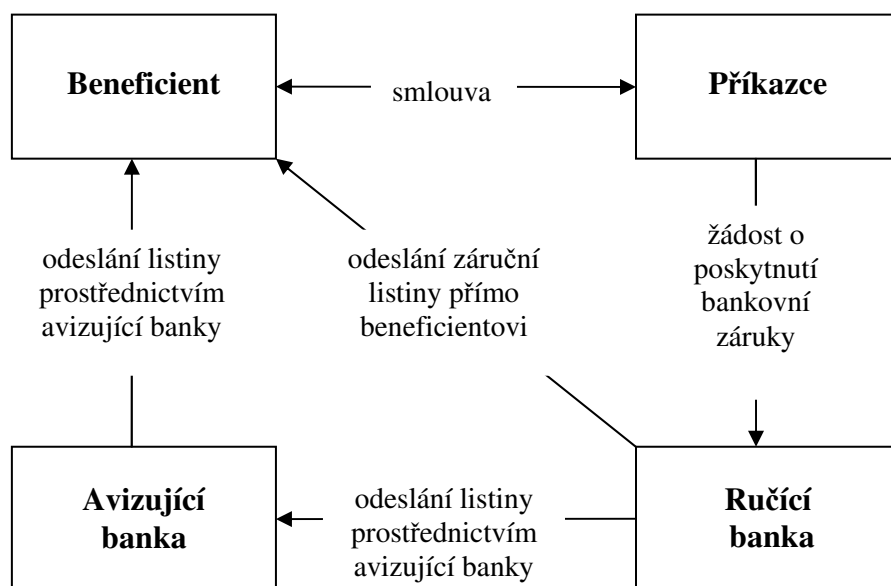
²⁴ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5

²⁵ MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

Může s ním obchodovat poprvé nebo nemusí být příliš známý, a tak potřebuje mít partnerův závazek zajištěný. Zvláště pak v dnešní době, kdy nesplnění dluhu může znamenat pro věřitele úplný bankrot.

Výhodou bankovní záruky je, že její plnění je vždy poskytováno v peněžité formě, a to i v případě, že záruka zajišťuje jiný závazek než platební, jako je například závazek dodavatele řádně splnit podmínky smlouvy.²⁶

Stejně jako dokumentární akreditivy, tak i bankovní záruky mají sjednocující pravidla vydané Mezinárodní obchodní komorou (ICC) z roku 1993 tzv. Pravidla pro kontraktní záruky (*Uniform Rules for Contract Bonds*). Nicméně snahu sjednotit zvyklosti v různých zemích a odstranit potíže způsobené rozdílnými právními úpravami měla i Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo – UNCITRAL. A tak vydala Úmluvu o mezinárodních zárukách a stand-by akreditivech, účinnou od roku 2000.

Obr. 4 Poskytnutí bankovní záruky

Vlastní provedení

Zdroj: vlastní

²⁶ MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

V každé bankovní záruce (resp. záruční listině) musí být uvedeny jednak zúčastněné strany, příkazce, příjemce záruky (beneficient) a ručitel, dále hlavní závazek, ke kterému se záruka vztahuje, způsob, jak banka ručí, maximální částka záruky a měna, ve které je záruka vyplatitelná, podmínky pro uplatnění záruky, platnost záruky a další ustanovení.²⁷

3.2 Subjekty bankovní záruky

Jak je uvedeno výše, záruční listina musí obsahovat zúčastněné strany obchodní operace, na kterou se bankovní záruka bude vztahovat. Přestože je terminologie podobná jako u dokumentárního akreditivu, pro úplnost celé kapitoly bude lepší ji vysvětlit.

Příkazce (dlužník) – žádá o vystavení bankovní záruky a uzavírá s bankou mandátní smlouvu, která určuje obsah záruční listiny.

Beneficient (věřitel) – osoba, v jejíž prospěch byla bankovní záruka vystavena a které má dlužník plnit.

Vystavující banka (ručící banka) – banka, která vystavuje záruku na základě žádosti příkazce a podle jeho instrukcí.²⁸

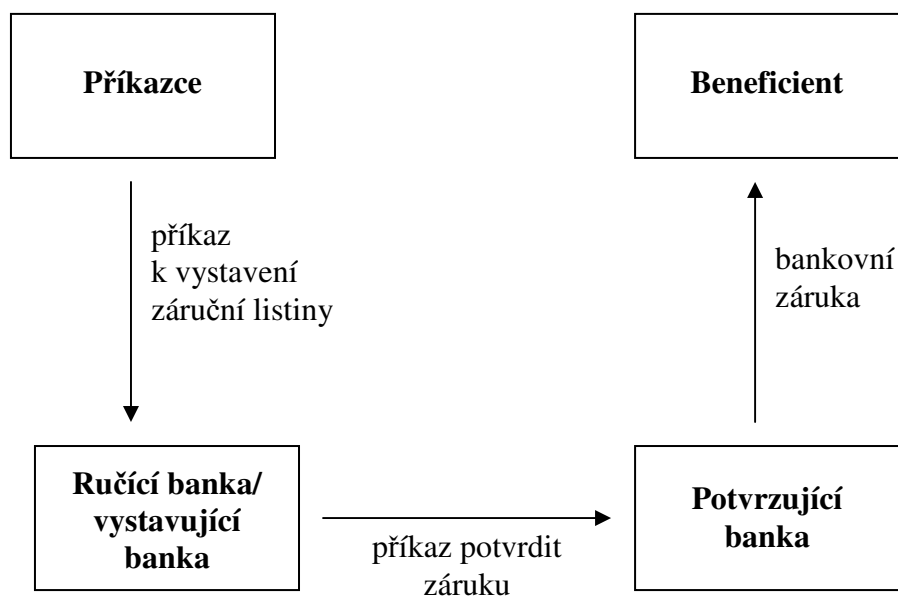
Avizující banka – většinou bývá banka beneficianta, která mu oznamuje, že jiná banka vystavila v jeho prospěch bankovní záruku. Avizující banka má pouze oznamující funkci, nepřebírá tedy závazek vůči beneficiantovi. Může však doporučit úpravu textu záruky tak, aby lépe chránila beneficianta.

Potvrzující banka – je banka, která potvrdí záruku vydanou jinou bankou a tím přebírá i stejný závazek jako banka vystavující. Beneficient pak má právo žádat plnění od kterékoliv banky tj. vystavující nebo potvrzující. Pokud plnění poskytne potvrzující banka, má právo

²⁷ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

²⁸ MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. ISBN 80-901627-2-X.

žádat hojení od banky vystavující. V praxi je to výhodné především pro beneficianta, který má nedůvěru k bonitě ručící banky. Nevýhodné je to však pro příkazce, který kromě poplatků vystavující banky, musí platit u výlohy potvrzující banky.

Obr. 5 Potvrzení bankovní záruky

Vlastní provedení

Zdroj: vlastní

3.3 Druhy bankovních záruk

Platební bankovní záruka záruky za peněžité plnění. Nejčastěji se jedná o zaplacení kupní ceny nebo směnky, či splacení úvěru.

Neplatební bankovní záruka je naopak záruka za věci neplatebního charakteru, jako je třeba nesplnění kontraktních podmínek prodávajícím nebo záruka za ztracené dokumenty.²⁹

²⁹ MACHKOVÁ, H.; SATO, A.; ZAMYKALOVÁ, M. a kol. *Mezinárodní obchodní marketing* 1. vyd. Praha: Grada Publishing 2002. ISBN 80-247-0364-5.

Tyto záruky se dále dělí na:³⁰

- **Vadium (*Bid Bond*)** – záruka za platnost nabídky a dodržení jejích náležitostí. Často se požaduje u provedení různých prací a při výběrových řízeních různých směrů.
- **Kauce (*Performance Bond*)** – záruka za řádné provedení kontraktu, slouží k zajištění kvality dodávky.
- **Záruka za vrácení akontace (*Advance Payment Guarantee*)** – v případě, že v kontraktu byla sjednána akontace (částečná nebo úplná).
- **Celní záruka (*Customs Guarantee*)** – zajišťuje celní dluh, například v případě, že určitá věc nebude vyvezena zpět z dané země a nebyla by proclena.

Akcesorická záruka je vázána na hlavní zaručený závazek, většinou na podmínky kontraktu. Ručící banka může proti beneficiantovi díky této záruce uplatnit stejné námitky jako dlužník. Je důležité, aby námitky byly opodstatněné a obstály by u soudu.

Abstraktní záruka - banka v tomto případě není nijak vázána smluvním vztahem obchodních partnerů. Jedná a plní vždy pouze podle podmínek záruční listiny.

Přímá záruka je poskytnuta přímo beneficiantovi a podléhá právu banky příkazce.

Nepřímá záruka se používají hlavně v zemích Blízkého a Středního východu a v rozvojových zemích, kde je vyžadováno, aby záruky byly vystaveny domácími bankami. Příkazce dá tedy pokyn zahraniční bance a ta dává sama příkaz k vystavení záruky ve prospěch beneficianta místní bance a sama se jí tak zaručuje.³¹

Krytá a nekrytá záruka – spadají pod nepřímé záruky

U nekryté záruky banka vystavující záruku nepožaduje od příkazující zahraniční banky vázání příslušné částky na účtě předem.

³⁰ MACHKOVÁ, H.; SATO, A.; ZAMYKALOVÁ, M. a kol. *Mezinárodní obchodní marketing* 1. vyd. Praha: Grada Publishing 2002. ISBN 80-247-0364-5.

³¹ MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. ISBN 80-247-0686-5.

4 Praktická část

4.1 Československá obchodní banka, a. s.

ČSOB byla založena v roce 1964 státem a její hlavní úlohou bylo poskytování služeb v oblasti financování zahraničního obchodu a volnoměnových operací. V červnu 1999 byla privatizována – jejím majoritním vlastníkem se stala belgická KBC Bank, která je součástí skupiny KBC. V červnu 2000 ČSOB převzala Investiční a poštovní banku (IPB). Do konce roku 2007 působila ČSOB na českém i slovenském trhu; slovenská pobočka ČSOB byla oddělena k 1. lednu 2008. Ke dni 30. 9. 2009 banka zaznamenala 3 066 000 klientů a má 246 poboček.³²

4.1.1 Trade Finance

Jedná se o oddělení zabývající se financováním obchodu, a to jak tuzemským tak i zahraničním. Jejich služby jsou především pro klienty, kteří vyvážejí či dovážejí zboží a služby, podstupují rizika plynoucí z obchodního vztahu anebo jednají s partnery, kteří jsou z ekonomicky či politicky nestabilních teritorií.

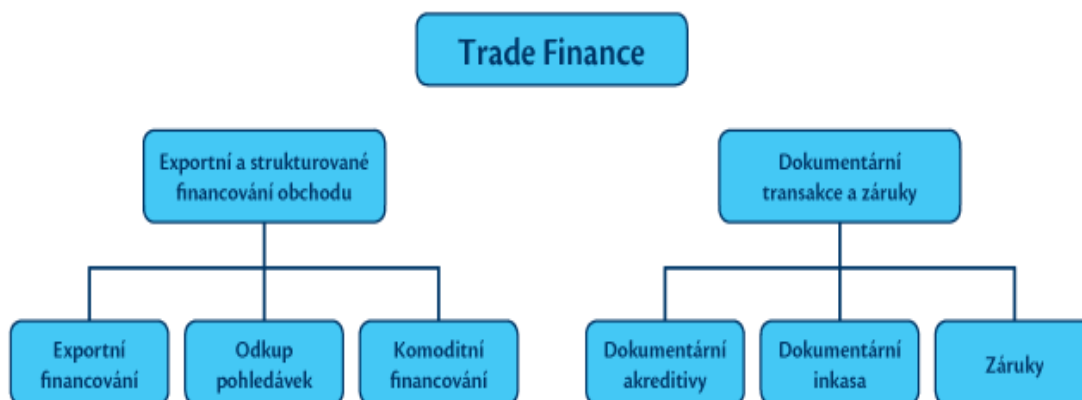
ČSOB má čtyřicetileté zkušenosti s financováním obchodu a s tím související spoluprací s institucemi, které obchod podporují (např. EGAP). Oddělení Trade Finance se především zabývá transakcemi, které zajišťují obchodní operace a platby za dodávky. Každý dodavatel se totiž snaží zabezpečit, aby za své dodávky dostal zaplacen a aby zboží, které vyrobí na zakázku, bylo skutečně odebráno. Odběratel zase požaduje garanci, že zboží nebo služby, za které zaplatí, budou dodány v požadované kvalitě a množství.

U obchodů s partnery, kteří sídlí ve vzdálených či nestabilních teritoriích pak už nestačí jen platba před dodávkou, či naopak až po ní. Je nutné zvolit takový platební instrument, který dokáže nabídnout výhody zajištění oběma stranám kontraktu. ČSOB nabízí celou řadu produktů, které v různé míře ochraňují odběratele či dodavatele. Následně jsou seřazeny

³² *O společnosti ČSOB* [online]. 2009, [cit. 2009-11-23]. Dostupný z WWW: <<http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-CSOB/Stranky/default.aspx>>

produkty od nejméně výhodných až po ty nejvýhodnější pro odběratele: platba předem, Stand-by akreditiv nebo platební záruka, potvrzený dokumentární akreditiv, avizovaný dokumentární akreditiv, dokumentární inkaso a platba po dodání. Velmi častým nástrojem jsou také neplatební záruky. Různé typy bankovních záruk mohou doprovázet celý obchodní případ od nabídky do soutěže přes vyplacení zálohy a ošetření kvality provedení závazku apod.

ČSOB se také zabývá profinancováním obchodních transakcí svých klientů, jako je odkup pohledávek bez zpětného postihu (forfaiting) a vývozní odběratelský úvěr, na který využívá prvky státní podpory vývozu za asistence agentury EGAP (Exportní garanční a pojišťovací agentura) a ČEB (Česká exportní banka).³³

Obr. 6 Služby poskytované Trade Finance

Zdroj: Trade Finance [online]. © ČSOB, 2009 [cit. 2009-11-30]. Dostupný z WWW:
<<http://www.csob.cz/cz/Firmy/Korporace-Institute/Trade-Finance/Stranky/default.aspx>>

V praxi je ČSOB poměrně opatrná banka ve volbě svého klienta. Konkrétně v případě dokumentárních akreditivů banka vyhoví i exportérům (stane se jejich avizující bankou), kteří nejsou přímo jejími klienty, tj. nevedou si u ní bankovní účet. Oproti tomu u importních akreditivů se banka stane vystavující bankou a otevře akreditiv pouze svým klientům. Je to pochopitelné, protože má přehled o bonitě svého klienta a má nad ním respektive jeho účtem kontrolu.

³³ interní materiály Československé obchodní banky, a. s.

4.2 Modelový příklad importního akreditivu

Příklad je fiktivní a je zde uveden pro lepší pochopení celé operace s dokumentárním akreditivem.

Firma T-Shop zabývající se prodejem oblečení udělá objednávku u čínské firmy SIATEX Ltd. na dámská trička s dlouhými rukávy. Obě strany se dohodnou na podmínkách obchodu a poté, co kupující obdrží proforma fakturu, zajistí vystavení dokumentárního akreditivu.

Při uzavírání kupní smlouvy se obchodníci dohodli na použití dokumentárního akreditivu s odloženou platbou 1 měsíc. Akreditiv se bude otevírat na částku 174 000,- USD, a zároveň bude povolena tolerance $\pm 5\%$ z akreditivní částky. Je to z důvodu, že exportér nedokáže předem určit, jakou hodnotu bude mít jím poslané zboží.

Aby prodávající dostal za své zboží zapláceno, bude muset předložit tyto dokumenty:

- podepsanou obchodní fakturu – 3 originály
- námořní konosament – 3/3 plná sada
- balicí list – 3 originály a 1 kopie
- osvědčení o původu – 1 originál a 2 kopie

4.2.1 Otevření dokumentárního akreditivu

Aby vůbec akreditiv vznikl, musí tedy v první řadě kupující uzavřít smlouvu s prodávajícím. Při uzavírání kontraktu by se měli oba účastníci obchodní operace domluvit na svých požadavcích a stanovit platební podmínku, v tomto případě dokumentární akreditiv.

Úlohou kupujícího - příkazce je poté zažádat svou banku o vystavení akreditivu ve prospěch prodávajícího – beneficianta. Importér musí v akreditivu uvést položky zmíněné v kapitole 2.3.1 a zároveň stanovuje akreditivní podmínky. Tyto podmínky by měly vycházet právě z kupní smlouvy uzavřené mezi prodávajícím a kupujícím.

V současné době má odběratel dvě možnosti, jak zažádat o vystavení akreditivu. Buď vyplní příslušné formuláře umístěné na internetových stránkách banky (či v bance samotné), které ale musí osobně doručit na jakoukoliv pobočku ČSOB, anebo pošle žádost

přes internet prostřednictvím aplikace Flexims. Tato aplikace přináší rychlejší a jednodušší komunikaci s bankou a snižuje oběh papírů na nezbytné minimum. Je vhodná především pro klienty, kteří provádí opakovaně transakce (tzn. alespoň 10krát ročně).

Poté co banka obdrží žádost od příkazce, zjišťuje jeho bonitu a má právo blokovat akreditivní částku na jeho účtě. Je to její určitý způsob zajištění závazku. V případě tzv. bonitních klientů jim banka pouze stanoví zástavní rámec, do kterého jim bude akreditiv poskytnut. V tomto rámci klient může ručit pohledávkami, domem apod. Po těchto úkonech banka buď žádost odmítne anebo ve většině případů vystaví (otevře) dokumentární akreditiv, který následně avizuje beneficiantovi přímo anebo prostřednictvím avizující banky.

4.2.2 Bankovní výlohy za vystavení dokumentárního akreditivu

Jak je vidět v tabulkách, každá banka si přičítá tzv. **rizikovou přírážku**, kterou si účtuje za to, že vstupuje do závazku. V praxi to chodí tak, že zaměstnanec, který má daného klienta na starost, prozkoumá celou jeho složku (účty, úvěry apod.) a na základě získaných informací určí míru rizika v %, kterou klient pro banku představuje. Platí pravidlo, že čím větší procento, tím rizikovější je to klient. V našem příkladě byla stanovena riziková přírážka 1,6 % p. a., což znamená, že jde o poměrně bonitního klienta.

Tab. 1 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u ČSOB, a. s.

Československá obchodní banka, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ CENA (USD)
Otevření akreditivu	0,3 % z částky akreditivu za 1. čtvrtletí, min. 1 500,- + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika	1.218,-
Odložená platba a kontrola dokumentů	0,2 % z částky dokumentů za každý započatý měsíc, min. 1 000,- + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika	1.044,-
Cena celkem		2.262,-

Tab. 2 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u KB, a. s.

Komerční banka, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ CENA (USD)
Otevření akreditivu	0,3 %, min. 1 000,- za 1. čtvrtletí (90 dní) + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika	1.218,-
Odložená platba a kontrola dokumentů	0,25 %, min. 1 000,- za každé započaté čtvrtletí (90 dní) + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika + poplatky za výplatu (0,25 % z vyplacené částky)	1.566,-
Cena celkem		2.784,-

Tab. 3 Bankovní výlohy za vystavení akreditivu u UniCredit Bank, a. s.

UniCredit Bank, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ CENA (USD)
Otevření akreditivu	0,3 %, min. 1 500 Kč + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika	1.218,-
Odložená platba a kontrola dokumentů	0,15 %, min. 1 500 Kč + riziková přírážka 1,6 % p. a. dle míry úvěrového rizika	957,-
Cena celkem		2.175,-

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Výplata

Když exportér předá avizující bance dokumenty, ta je zkontroluje a pošle je vystavující bance spolu s průvodním dopisem, kde jsou instrukce na jaký účet má vystavující banka peníze poslat. Vystavující banka také musí dokumenty zpracovat, a pokud je vše v pořádku, zatíží účet kupujícího a odešle peníze beneficiantovi.

Poplatek za otevření akreditivu si banka účtuje v okamžiku otevření a poplatek za výplatu, si banka „strhne“ z účtu kupujícího v okamžiku výplaty akreditivu. ČSOB si účtuje výlohy

bud' za odloženou platbu, nebo za výplatu. Konkrétně v tomto příkladě na tom klient vydělá, jelikož za výplatu by zaplatil 0,3 % z 174 000 USD, ale za odloženou platbu 1 měsíc zaplatí pouze 0,2 %.

4.3 Modelový příklad exportního akreditivu

Firma GlassArt, s.r.o. je obchodní firma, která sídlí v Jablonci nad Nisou a zabývá se exportem a importem skleněného zboží různého sortimentu, které nakupuje od domácích výrobců. Tato firma obdržela poptávku od čínského obchodníka na broušené skleněné vázy, které našel na jejich internetových stránkách. Obchodníci se dohodnou a uzavřou kupní smlouvu. Importér žádá o dodávku 300 kusů broušených váz, přičemž jedna má hodnotu 110 EUR. Aby si oba zajistili rizika, které obchod nese, rozhodnou se o využití avizovaného dokumentárního akreditivu jako platebního instrumentu. Importér akreditiv otevře u své banky v Číně. Zároveň se obchodníci dohodli, že budou muset být prezentovány tyto dokumenty:

- Obchodní faktura (Invoice) – 1 originál a 2 kopie
- Balicí list (Packing List) – 1 originál a 2 kopie
- Certifikát o původu zboží (Certificate of Origin) – 1 originál a 2 kopie
- Letecký nákladní list (Air Waybill - AWB) – 3 originály a 5 kopií
- Pojistný certifikát (Insurance Certificate) – 1 originál a 1 kopie; jako dodací podmínka byla stanovena CIP, tudíž exportér musel zaplatit pojištění.

Faktura byla vystavena na 33 000 EUR.

4.3.1 Způsob avizování bankou ČSOB, a. s.

Poté co kupující obstaral otevření dokumentárního akreditivu, zašle ho vystavující banka swiftovou zprávou MT700 do ČSOB, která je generována přímo v oddělení akreditivů. Tam je akreditiv prozkoumán, zda odpovídá UCP600 a zda má všechny náležitosti (jméno a adresa příkazce (applicant) i beneficienta, datum vystavení akreditivu a vypršení platnosti, číslo a částka akreditivu, popis zboží atd.). Tímto způsobem se akreditiv zpracuje

v systému. Poté se udělá kopie akreditivu, vytvoří se průvodní dopis a debetní avízo (za avizovací poplatky) a vše se zašle beneficiantovi.

V dnešní době využívá ČSOB elektronickou internetovou aplikaci ČSOB Flexims, prostřednictvím které může klient komunikovat s bankou a sledovat stav zpracování všech svých dokumentárních akreditivů, ale i bankovních záruk nebo dokumentárních inkas. Díky této aplikaci má exportér přehled o tom, jestli ČSOB již obdržela exportní L/C otevřený v jeho prospěch nebo který pracovník ČSOB transakci zpracovává. Banka tedy zašle exportérovi tzv. emailové avízo. Najdou se ale samozřejmě klienti, kteří z nějakého důvodu tuto aplikaci nevyužívají. V tom případě banka musí poslat avízo poštou.

Ve vlastním zájmu beneficianta je zkontrolovat si došlý dokumentární akreditiv, zda jsou podmínky stanoveny tak, jak se na nich dohodl s kupujícím a zda je vůbec dokáže splnit. Firma GlassArt zjistila, že nedokáže zboží odeslat ve lhůtě uvedené v akreditivu a zažádá o její změnu. Kontaktuje tedy čínského obchodníka a domluví se na posunutí lhůty. Kupující musí potom zažádat o změnu akreditivu svou (vystavující) banku. Ta si samozřejmě účtuje za tuto službu určitý poplatek, který musí platit i firma GlassArt avizující bance. Po tom co avizující banka oznámí prodávajícímu, že změna byla provedena, může prodávající odeslat zboží a zároveň shromažďovat dokumenty potřebné k prezentaci v bance.

4.3.2 Operace s dokumenty

Pokud je exportér spokojen s dokumentárním akreditivem, odešle zboží a zkompletuje všechny dokumenty požadované v akreditivu a předá je své, tedy avizující bance. Ta dokumenty zkontroluje, a pokud je vše v pořádku, zašle je vystavující bance. Ta rovněž dokumenty musí prohlédnout a zkontrolovat, aby vše odpovídalo znění dokumentárního akreditivu. Když je vše bez chyb, předá dokumenty kupujícímu a zároveň zaplatí z jeho účtu akreditivní částku beneficiantovi.

V praxi se může stát, že prodávající pošle dokumenty, které jsou v rozporu s odeslaným zbožím (například neodpovídá množství, kvalita, datum apod.), nebo jsou dokumenty nepravé a jiným způsobem chybné. V takovém případě banka informuje o těchto chybách kupujícího, který může přesto dokumenty přijmout, žádat o jejich opravu nebo je odmítnout.

Většinou se jedná o drobné chyby, které kupující sám akceptuje. Může se totiž stát, že zboží již dorazilo do přístavu a bylo by drahé skladovat ho ještě po dobu vyřizování oprav nesrovnalostí v dokumentech. Dále mohou být porušeny podmínky akreditivu a to v případě, že exportér nepředloží dokumenty včas anebo v určené bance popř. vystavující bance.

Rovněž není neobvyklé, že po vystavení akreditivu bude jeden z obchodních partnerů chtít něco změnit (například počet dokumentů apod.), i to mu je následně vyúčtováno. Pokud obchodník změní více věcí, které ale odešle jako jednu změnu, je mu tento poplatek naúčtován jednou. Jinak je tomu v případě, kdy každou změnu pošle zvlášť a v jiné dny. To pak musí zaplatit vše odděleně.

Je důležité zmínit, že všechny změny a opravy musí být provedeny do data platnosti dokumentárního akreditivu.

Jak vystavující tak avizující banka mají zpravidla 5 dní na kontrolu dokumentů a všech ostatních položek. Kromě těchto pěti dní existují ještě tzv. mailové dny, ve kterých dochází ke komunikaci mezi bankami, případně dalšími institucemi. Dále zabere zaslání dokumentů kurýrem zhruba 3 dny a další 3 dny má banka na výplatu akreditivní částky. Celý proces (doba, kdy exportér předá dokumenty bance a dostane za ně zaplacen) tedy zpravidla nepřesáhne 16 dní, ovšem v případě, že vše proběhne tak jak má tj. bez chybných dokumentů, jejich vrácení apod.

4.3.3 Bankovní výlohy za avizování akreditivu

V této kapitole jsou porovnány výlohy, které si banky účtují za své služby, a to u tří konkurenčních bank na našem trhu (ČSOB, KB, UniCredit Bank).

Vše je počítáno z akreditivní částky 33 000 EUR a je použit kurz České národní banky (26.185 Kč/EUR) ze dne 27. 11. 2009.

Kromě údajů v tabulkách si každá banka ještě účtuje poplatky za swiftové zprávy nebo za kurýra. Tyto poplatky má každá banka pravděpodobně jiné, a ne každá banka je má zveřejněné v jejích sazebnících na internetových stránkách, proto nejsou zahrnuty ani v níže uvedených tabulkách.

Tab. 4 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u ČSOB, a. s.

Československá obchodní banka, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ ČÁSTKA (EUR)
Avizování akreditivu	0,2 % z částky akreditivu, min. 1 500,-	66.00,-
Změna akreditivu	1 500,-	57.28,-
Výplata akreditivu včetně přezkoumání dokumentů	0,3 % z částky dokumentů, min. 1 500,-	99.00,-
Cena celkem		222.28,-

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Tab. 5 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u KB, a. s.

Komerční banka, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ ČÁSTKA (EUR)
Avizování akreditivu	0,2 %, min. 1 000,-	66.00,-
Změna akreditivu	750,-	28.64,-
Výplata akreditivu včetně přezkoumání dokumentů	0,3 % z vyplacené částky, min. 1 000,-	99.00,-
Cena celkem		193.64,-

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Tab. 6 Bankovní výlohy za avizování akreditivu u UniCredit Bank, a. s.

UniCredit Bank, a.s.		
SLUŽBA	SAZBA	VYPOČTENÁ ČÁSTKA (EUR)
Avizování akreditivu	0,1 %, min. 600,-	33.00,-
Změna akreditivu	1 000,-	38.19,-
Výplata akreditivu včetně přezkoumání dokumentů	0,3 % z vyplacené částky, min. 1 500 Kč	99.00,-
Cena celkem		170.19,-

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Z tabulek je možno vyčíst, že se výsledné ceny od sebe příliš neliší. Rozdíl výsledných bankovních výloh mezi UniCredit Bank a Československou obchodní bankou činí 52,09 EUR, což není v porovnání s akreditivní částkou 33 000 EUR velká suma a nemusí být tedy zásadní při výběru banky.

Každý exportér, pokud zatím nemá zřízený účet u nějaké banky (například v případě, že teprve začíná s podnikatelskou činností), by se měl tedy zaměřit především na zkušenosti konkrétní banky a na produkty, které banka nabízí. Tato volba by měla být velmi důležitá pro každého obchodníka, protože nejenže banka spravuje jeho peníze, ale především ho zastupuje v obchodech zahraničních a tuzemských. Přestože bude mít exportér či kupující dobrou pověst a bude se zdát být věrohodný, ale bude spolupracovat se špatnou bankou, která nemusí dodržet své závazky nebo provádí služby pomalu, společníka to zcela jistě odradí a z obchodu může sejít.

5 Vývoj dokumentárního akreditivu a bankovních záruk

Tab. 7 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2005

Bankovní nástroje			
	1. pol.	2. pol.	celkem
	Objem nových obchodů na trhu (mil.CZK)		
Dokumentární akreditivy	20 054,92	25 476,27	45 531,19
Bankovní záruky	31 296,94	38 416,25	69 713,19
	Počet nových obchodů (ks)		
Dokumentární akreditivy	4 809	4 925	9 734
Bankovní záruky	7 044	8 556	15 600

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Tab. 8 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2006

Bankovní nástroje			
	1. pol.	2. pol.	celkem
	Objem nových obchodů na trhu (mil.CZK)		
Dokumentární akreditivy	19 477,23	26 911,79	46 389,02
Bankovní záruky	52 942,30	43 279,90	96 222,20
	Počet nových obchodů (ks)		
Dokumentární akreditivy	4 604	5 187	9 791
Bankovní záruky	8 649	8 053	16 702

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Tab. 9 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2007

Bankovní nástroje			
	1. pol.	2. pol.	celkem
	Objem nových obchodů na trhu (mil.CZK)		
Dokumentární akreditivy	29 239,72	26 445,92	55 685,64
Bankovní záruky	40 534,30	64 017,00	104 551,30
	Počet nových obchodů (ks)		
Dokumentární akreditivy	5 036	4 891	9 927
Bankovní záruky	7 350	8 344	15 694

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Tab. 10 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2008

Bankovní nástroje			
	1. pol.	2. pol.	celkem
	Objem nových obchodů na trhu (mil.CZK)		
Dokumentární akreditivy	29 273,60	28 401,23	57 674,83
Bankovní záruky	43 716,50	49 058,80	92 775,30
	Počet nových obchodů (ks)		
Dokumentární akreditivy	4 977	4 273	9 250
Bankovní záruky	7 329	8 023	15 352

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a.s.

Tab. 11 Přehled využití instrumentů Trade Finance v r. 2009

Bankovní nástroje	
	1. pololetí
	Objem nových obchodů na trhu (mil.CZK)
Dokumentární akreditivy	18 995,30
Bankovní záruky	42 949,70
	Počet nových obchodů (ks)
Dokumentární akreditivy	3 539
Bankovní záruky	6 957

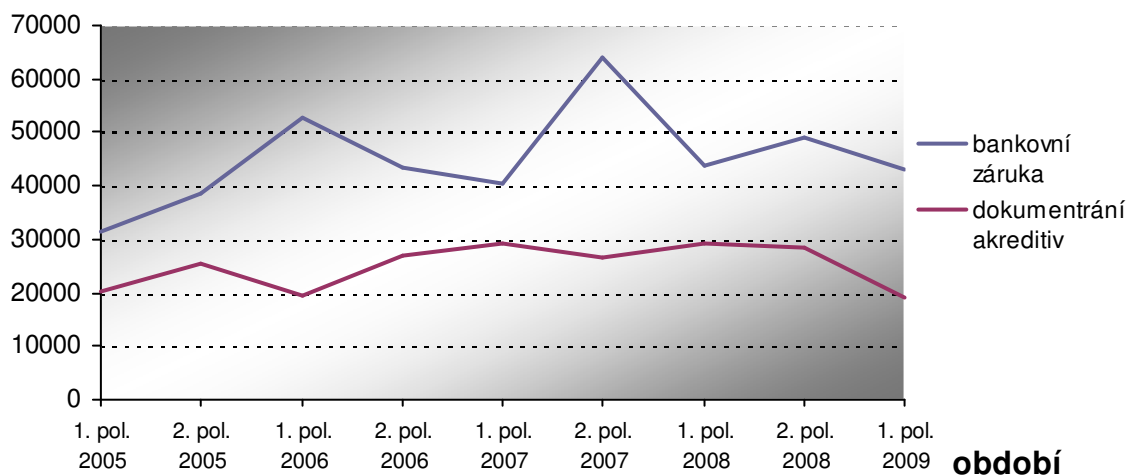
Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

V dnešní době jsou dokumentární akreditivy, podobně jako bankovní záruky, jedním z nejčastěji využívaných instrumentů vůbec. Mají charakter platební i zajišťovací. Díky dokumentárnímu akreditivu má prodávající jistotu, že za zboží, které odešle, dostane řádně a včas zaplacen, čehož se snaží docílit každý exportér. Oproti tomu kupující, chce mít jistotu, že pokud zaplatí, dostane zboží, které si objednal (tj. v požadovaném množství a kvalitě). Údaje v tabulkách jsou získané od České bankovní asociace, která je zasílá každý půlrok jednotlivým bankám, aby měly přehled o jejich podílu na trhu. Znázorňují vývoj dokumentárního akreditivu a bankovních záruk v letech 2005 – 1. pol. 2009.

Vývoj objemu nových obchodů

objem (mil. CZK)

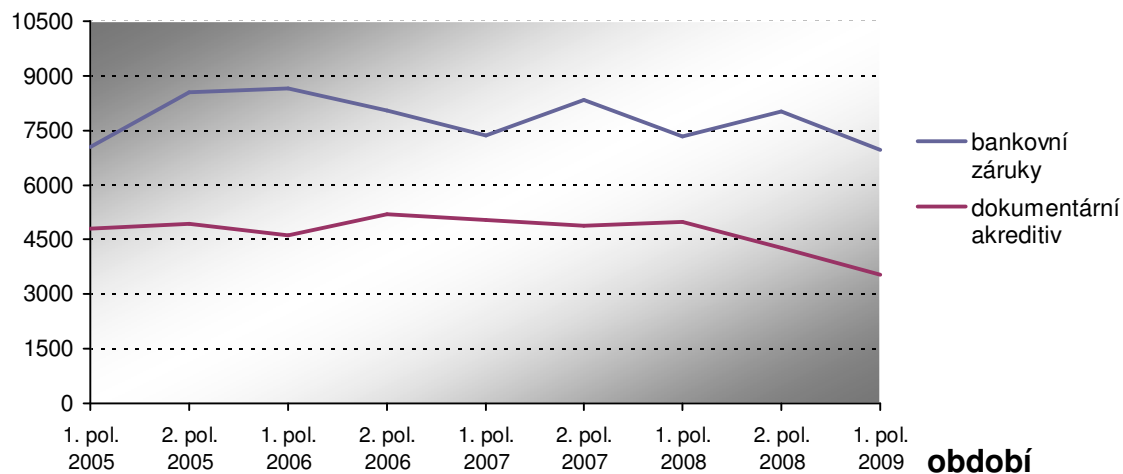
Obr. 7 Graf vývoje objemu nových obchodů v mil CZK

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Počet nových obchodů

počet (ks)

Obr. 8 Graf nárůstu (poklesu) nových obchodů v ks

Vlastní provedení

Zdroj: interní materiály ČSOB, a. s.

Za posledních 5 let byl největší objem nových obchodů těchto instrumentů v mil. CZK zaznamenán v roce 2007 a nejvyšší počet nových obchodů v kusech v roce 2006.

Rovněž si lze všimnout, že od 1. pololetí r. 2008 byl zaznamenán poměrně velký pokles objemu akreditivů o necelých 11 miliard Kč, což může být následek celosvětové hospodářské krize. Je všeobecně známá věc, že dokumentární akreditiv je instrument drahý, ale za to jeho cena odpovídá zajištění obchodní operace. Dalo by se předpokládat, že právě v tomto období budou exportéři požadovat právě dokumentární akreditiv, jako zajištění svého obchodu. Protože i nezaplacení byť jediné dodávky, může způsobit bankrot dodavatele. Problémem se ale stává, že mnoho kupujících nemá finanční prostředky potřebné k uzavření obchodu a k samotnému zaplacení všech poplatků a třeba i úvěrových limitů, které si banky účtují a vyžadují. Proto dochází k poklesu počtu nejen akreditivů, ale také bankovních záruk. Přestože rozdíl zatím není nijak zvlášť markantní, je možné se domnívat, že se pokles bude prohlubovat.

Závěr

V práci byly popsány bankovní záruky a především dokumentární akreditivy, které jsou důležitým instrumentem v mezinárodním obchodě. Přestože se za posledních pár let jejich praktické využití mírně mění, pořád se jedná o platební nástroje velmi často užívané. Psáním této práce jsem došla k závěru, že dokumentární akreditivy i bankovní záruky přinášejí výhody jak dodavateli, tak odběrateli a jejich význam se zvyšuje u dražších a rizikovějších zakázek. Zároveň tyto bankovní nástroje snižují rizika jako je neuhrazení faktury za dodané zboží nebo neprovedení zakázky obchodním partnerem.

Jejich vývoj je zaznamenán i na tuzemském trhu, a to zejména v obchodech s nemovitostmi. Ve spojitosti se zahraničním obchodem je importní akreditiv užíván při obchodech s Asijskými zeměmi (Čína, Jižní Korea a Indie). V dnešní době jsou samozřejmě uzavírány i kontrakty s USA, které ale mají oblibu raději ve stand-by akreditivech, tudíž v období bankovní záruky.

V práci mimo jiné zmiňuji i bankovní nástroje, jako jsou šeky, jejichž užití poměrně klesá a směnky, které jsou často součástí obchodů s Arabskými zeměmi.

Z grafů, které jsem uvedla v páté kapitole, lze vyčíst, že s časem tyto instrumenty rovnoměrně kolísají, přesto si však dovolím říci, že si udržují silné postavení mezi platebními nástroji.

V praxi se akreditivy užívají na dodávky strojů, náhradních dílů, ale i oprav letadel. Bez bankovní záruky se zase neobejdou například zakázky stavebních společností.

Do praktické části této práce jsem uvedla dva fiktivní modelové příklady, které by měly usnadnit pochopení problematiky dokumentárních akreditivů. Znázorňují sazby a celkové ceny, které musí klient zaplatit u největších bank na českém trhu. Tím, že jsem počítala tyto poplatky dle skutečných sazebníků, jsem dospěla k závěru, že bankovní výlohy u jednotlivých bank se od sebe příliš neliší, a že téměř každá banka nabízí služby v oblasti bankovních záruk a dokumentárních akreditivů.

Seznam použité literatury

Knihy

ANDRLE, P. *Dokumentární akreditiv v praxi*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing 2008. 151 s. ISBN 978-80-247-2276-4.

MACHKOVÁ, H.; ČERNOHLÁVKOVÁ, E.; SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003. 230 s. ISBN 80-247-0686-5.

MACHKOVÁ, H.; SATO, A.; ZAMYKALOVÁ, M. a kol. *Mezinárodní obchod a marketing*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing 2002. 266 s. ISBN 80-247-0364-5.

MARVANOVÁ, M.; HOUDA, M. a kol. *Platební styk – Platební a zajišťovací instrumenty ve vnitřním a zahraničním obchodě*. 3. vyd. Praha: ECON, 1995. 374 s. ISBN 80-901627-2-X.

ROWE, M. *Letters of Credit*. 2nd ed. London: Euromoney Publications 1997. 311 s. ISBN 1-85564-580-7.

Internetové zdroje

Komentář k Jednotlivým zvyklostem a pravidlům pro dokumentární akreditivy [online]. Praha: Cech Trade, 2009 [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/bankovnictvi/komentar-zvyklosti-pravidla-akreditivy/1000464/54503/#pozn>>

O společnosti ČSOB [online]. Praha: ČSOB, 2009 [cit. 2009-11-15]. Dostupný z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/O-CSOB/Profil-csob/Stranky/default.aspx>

Sazebník pro právnické osoby a fyzické osoby-podnikatele ve znění k 1. 11. 2009 – G. Dokumentární platební styk [online]. Praha: ČSOB, 2009 [cit. 2009-11-22]. Dostupný z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Csob/Sazebniky/Stranky/Sazebnik-pro-pravnicke-osoby-a-fyzicke-osoby-podnikatele.aspx#g>

Trade Finance [online]. Praha: ČSOB, 2009 [cit. 2009-11-22]. Dostupný z WWW: <http://www.csob.cz/cz/Firmy/Korporace-Institute/Trade-Finance/Stranky/default.aspx>

Komerční banka – sazebník a úrokové sazby – Dokumentární platby [online]. Praha: Komerční banka, a.s., 2009 [cit. 2009-11-22]. Dostupný z WWW: <http://www.sazebnik-kb.cz/cs/podnikatele/uvery/dokumentarni-platby.html>

Dokumentární platby a záruky (sazebník pro právnické osoby) [online]. Praha: UniCredit Bank Czech Republic, a.s., 2009 [cit. 2009-11-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.unicreditbank.cz/cz/sazebnik/podnikatele/dokumentarni-platby-a-zaruky.html>>

Ostatní zdroje

Interní materiály společnosti Československá obchodní banka, a.s. se sídlem Praha 5,
Radlická 333/150, PSČ 150 57

Obchodní zákoník

UCP 60, revize 2007, ICC ČR

Zákon směnečný a šekový č. 191 ze dne 20. prosince 1950

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Cizí směnka (fiktivní)

Příloha č. 2 – Žádost o vystavení bankovní záruky

Příloha č. 3 – Pojistný certifikát (fiktivní)

Příloha č. 4 – Průvodní list k dokumentárnímu akreditivu

Příloha č. 5 – Příkaz k otevření neodvolatelného dokumentárního akreditivu

Příloha č. 6 – Air Waybill (fiktivní)

Jablonec nad Nisou		Prague	
Place and date of issue		Place of payment	
For this Bill of Exchange pay at sight			
GlassArt, s. r. o., Jablonec nad Nisou		33000 EUR	0 cent
to order			
in words:	thirty-three thousand		USD
Drawee	THIRD HONG KONG BANK		
	1 Central Tower		
	Hong Kong		
GlassArt, s. r. o., Horní náměstí 15, 466 05 Jablonec nad Nisou, Czech Republic			
Name and address of drawer			
Payable at	Československá obchodní banka, a. s.		
	Radlická 333/150, 150 57 Prague 5, Czech Republic		
	drawn under: 3312/HBI/2234		
Account N.	15-011987/0300		
Signature of drawer			

Příloha č. 2

ŽÁDOST O VYSTAVENÍ BANKOVNÍ ZÁRUKY

Klient (firma a sídlo/jméno a adresa, IČO/r.č.)	žádáme Československou obchodní banku, a. s. (Banka) o vystavení bankovní záruky v návaznosti na ☐ Smlouvu o poskytnutí bankovní záruky ☐ Smlouvu o: závazkovém limitu/poskytování úvěrů, akreditivů a bank. záruk č. _____ ze dne _____
Reference klienta:	

v _____ jazyce a podle následujících údajů:		
Beneficiet (firma a sídlo/jméno a adresa, u tuzemských subjektů IČO)		
Měna	Částka	Částka slovy
☐ přímá záruka ☐ avizovaná prostřednictvím banky (přesný název a sídlo banky, příp. swifťová adresa) ☐ nepřímá záruka ☐ vystavená prostřednictvím banky (přesný název a sídlo banky, příp. swifťová adresa) ☐ vystavená prostřednictvím banky dle Vašeho výběru		
Platnost záruky	☐ do _____	
Platnost protizáruky	☐ do _____	☐ do propuštění Banky ze závazku vyplývajícího z protizáruky
Druh záruky	☐ za nabídku/vadium ☐ za zádržné ☐ za zaplacení ☐ akontační ☐ kauční ☐ ostatní	
Údaje o předmětné smlouvě / veřejné soutěži, ke které se záruka vztahuje (např. druh, číslo, datum, předmět v jazyce smlouvy, dodatky apod.):		

Doplňující údaje: (je třeba vyplnit jen body týkající se požadované záruky)	
☐ Částka akontace/zádržného bude poukázána na účet u Banky č. _____ / (0300), ☐ účinnost záruky vázat na přijetí akontace/zádržného ☐ Vazba na akreditiv č. _____ ☐ Vazba na vadium č. _____ ☐ Specifikace platebního závazku (výše a termíny případných splátek ap.) ☐ Automatické snížení hodnoty záruky ☐ k uvedeným termínům (částka a termín): ☐ proti předložení kopie dokladů: ☐ Další doplňující údaje (např. rozhodné zahraniční právo u přímých záruk ap.): ☐ Záruka nahrazuje příslib č. _____	
Text záruky:	☐ podle vzoru Banky ☐ podle přiloženého vzoru
Předání záruční listiny	
☐ Klientovi (v tomto případě Klient odpovídá za její řádné předání beneficietovi) ☐ Beneficietovi ☐ Beneficietovi prostřednictvím uvedené banky ☐ Jiné osobě určené Klientem _____ (firma/jméno a adresa) ☐ s faxovou kopií na _____ č. faxu _____	
Způsob předání / vystavení	
☐ doporučený dopis ☐ osobně v útvaru záruk ☐ kurýrní poštou/EMS ☐ swift ☐ osobně na pobočce (je třeba uvést kontaktní osobu a tel.) _____	
Úhradu uplatnění provedte na vrub našeho účtu č. _____	
Příloha: (je třeba uvést názvy dokumentů, které jsou přiloženy k této Žádosti o vystavení záruky)	Vaše výlohy ☐ na vrub účtu č. _____ ☐ na vrub beneficieta Cizí výlohy ☐ na vrub účtu č. _____ ☐ na vrub beneficieta

Výbranou variantu je třeba označit ☒

Místo a datum	Kontaktní osoba za Klienta, telefon	Razítko a právoplatný/é podpis/y za Klienta
		<div>Tisk</div> <div>Smazat</div>

Vyplní Banka	
Povoleno, podpisy Klienta souhlasí	Datum.....
Za správnost odpovídá pan/paní: tel.	Název limitu
Specifikace Záruka nahrazuje Príslib č.	Pobočka /Region.....
Sazba závazkové odměny.....	Segment.....

Příloha č. 3

Policy Holder:

GlassArt, s. r. o.

Horní náměstí 15

466 05 Jablonec nad Nisou

on following interest**on behalf of whom it may concern**

South Lake Ind. Co. Ltd

Room C2, 10/F Pearl City Mansion

22-36 Paterson Street, Causeway Bay

Hong Kong

Kooperativa, pojišťovna, a. s.

110 01 Praha, Templová 747

Agentura Severní Čechy, nám. Dr. E. Beneše 25

460 01 Liberec 1, CZECH REPUBLIC

Phone: +420 485 258 111, 485 258 408

Fax: +420 485 258 498, 485 258 099

Ref. 58/41

INSURANCE CERTIFICATE

Policy No: **123456789****Insured voyage by:** aircraft**Czech republic:** Jablonec nad Nisou**European port****Port of destination****Place of destination:** Hong Kong

Marks and numbers	Description of goods Weight number and kind of packages	Insured amount
A2703HK23/1 as per Invoice No. 6011985	Glass Vase Kg	36.300 EUR 660

Scope of the insurance: according to general Insurance Conditions 666 for the Foreign Transport Insurance and Conditions of the General Policy

Special Conditions: This insurance covers ALL RISKS according to the respective clause of the General Insurance Conditions, i. e. every loss of damage to the goods, irrespective of percentage, during the whole insured voyage from warehouse to warehouse. Including war risk, strikes, riots, civil commotions and malicious damage as per current English "Institute War Clauses" and "Institute Strike Clauses" in force.

L/C No. 3312/HBI/22341

„Insurance covering Institute Cargo Clauses (A), war risks, S.R.C.C. and T.P.N.D. “

This insurance policy has been issued in **two originals**, all of the same tenor and date. By payment to the bearer of any of such originals the insurer is discharged from his liability under the policy.

In the case of damage the average and named hereunder has to be immediately applied to for survey **(no survey report if a claim doesn't exceed USD 3 500,-; in case of any damage please enclose all the necessary photos)**:

The airline Authorities (in case of refusal): M/s. **Andrew Moore & Associates Ltd.**, 2703 Universal Trade Centre, 3 Arbuthnot Road, Central, Hong Kong (2703 Universal Trade Centre, 3 Arbuthnot Road, Central, Hong Kong,), Contact Name(s): Mr Terry Fei, Mr Colin Ip
Telephone: (852) 2861 3313, Mobile: (852) 96136343 (Terry Fei)
Fax: (852) 2865 6571

Email: terry.fei@andrew-moore.com

Claims payable by:

**Kooperativa, pojišťovna, a. s.,
Agentura Severní Čechy, nám. Dr. E. Beneše 25,
460 01 Liberec 1, CZECH REPUBLIC**

Place and date of issue Liberec, 17.8.2009

Kooperativa, pojišťovna, a. s.

Contact address : **Agentura Severní Čechy, nám. Dr. E. Beneše
460 01 Liberec, CZECH REPUBLIC**

25 It is in the interest of the assured
to take notice of the advices overleaf

Příloha č. 4

DOKUMENTÁRNÍ AKREDITIV

průvodní list k předkládaným dokumentům v rámci exportního/dodavatelského akreditivu

Československé obchodní bance, a. s.

Odesílatel:		Dokumentární akreditiv																																																													
		ref. ČSOB: E																																																													
kontaktní osoba:		ref. vystavující banky:																																																													
telefon:	fax:	vystavený na částku:																																																													
e-mail:	ref.:	platný do:																																																													
		z příkazu firmy:																																																													
<p>V příloze Vám zasíláme tyto doklady:</p> <table border="0"> <tr> <td>☐</td> <td>x originál obchodní faktura č.</td> <td>v hodnotě</td> <td>☐</td> <td>x kopie faktury</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál obchodní faktura č.</td> <td>v hodnotě</td> <td>☐</td> <td>x kopie faktury</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál obchodní faktura č.</td> <td>v hodnotě</td> <td>☐</td> <td>x kopie faktury</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál obchodní faktura č.</td> <td>v hodnotě</td> <td>☐</td> <td>x kopie faktury</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál ze dne</td> <td></td> <td>☐</td> <td>x kopie</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál balicího listu, ☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td>x kopie balicího listu</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál osvědčení o původu, ☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td>x kopie osvědčení o původu</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x originál pojistky, ☐</td> <td></td> <td>☐</td> <td>x kopie pojistky</td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>☐</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury	☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury	☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury	☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury	☐	x originál ze dne		☐	x kopie	☐	x originál balicího listu, ☐		☐	x kopie balicího listu	☐	x originál osvědčení o původu, ☐		☐	x kopie osvědčení o původu	☐	x originál pojistky, ☐		☐	x kopie pojistky	☐	x				☐	x				☐	x				☐	x			
☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury																																																											
☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury																																																											
☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury																																																											
☐	x originál obchodní faktura č.	v hodnotě	☐	x kopie faktury																																																											
☐	x originál ze dne		☐	x kopie																																																											
☐	x originál balicího listu, ☐		☐	x kopie balicího listu																																																											
☐	x originál osvědčení o původu, ☐		☐	x kopie osvědčení o původu																																																											
☐	x originál pojistky, ☐		☐	x kopie pojistky																																																											
☐	x																																																														
☐	x																																																														
☐	x																																																														
☐	x																																																														
Hodnotu dokladů		připište ve prospěch:																																																													
☐ našeho účtu číslo		vedeného u																																																													
Jiné instrukce:																																																															
☐ Zbytek akreditivu v částce		bude námi ještě použit.																																																													
☐ Zbytek akreditivu v částce		námi již použit nebude a zmocňujeme Vás,																																																													
abyste o tom vyrozuměli svého zahraničního partnera.																																																															
☐ Zmocňujeme Vás, abyste doklady zaslali k inkasu, jelikož																																																															
Přílohy:		Razítko a podpis																																																													
V		dne																																																													
Platí pouze text označený ☒																																																															

Příloha č. 5

PŘÍKAZ K OTEVŘENÍ NEODVOLATELNÉHO DOKUMENTÁRNÍHO AKREDITIVU

Československé obchodní banky, a. s. (ČSOB) v

Žádáme Vás, abyste otevřeli neodvolatelný dokumentární akreditiv podle níže uvedených podmínek:

☐ převoditelný		Platnost akreditivu do:	
Příkazce:		Místo uplynutí platnosti :	
kontaktní osoba:		Beneficiant (přesný název a adresa):	
reference:		Číslo účtu:	
telefon: e-mail:		Měna a částka:	
který avizujete prostřednictvím banky:		☐ maximálně ☐ tolerance: + %/- %	
Díleč dodávky: Přeložení zboží:		Akreditiv je použitelný u	
☐ dovoleny ☐ dovoleno		☐ ČSOB ☐ avizující banky ☐ jakékoliv banky	
☐ zakázány ☐ zakázáno		☐ platbou na viděnou	
Místo převzetí k dopravě/odeslání z.....:		☐ odloženou platbou dní od data	
Přístav naložení/letišť odeslání:		☐ akceptací beneficiantovy směnky(ek) se splatností dní od data vystavenou(é) na	
Poslední datum pro odeslání zboží:		☐ negociací	
Přístav vyloštění/letišť určení:		☐ dokumentů ☐ ihned ☐ dní od data	
Místo konečného určení/k dopravě kam../místo dodání:		☐ vista směnky vystavené na ČSOB	
Požadované dokumenty:		☐ beneficiantovy směnky(ek) splatné(ých) dní od data vystavenou(é) na ČSOB	
☐ podepsaná obchodní faktura v originálu(ach) a v kopii(ich)			
☐ ☐ námořního konosamentu ☐ multimodálního dopravního dokumentu			
vystaveného ☐ na řad a bílko indosovaného ☐ na řad			
☐ silniční nákladní list (CMR) ☐ druhopis železničního nákladního listu (CIM) ☐ letecký nákladní list			
Dopravní dokument má vykazovat ☐ odeslání zboží na příjemce (jméno a adresa):			
☐ dopravné placeno ☐ dopravné splatno v místě určení			
☐ Notify (jméno a adresa)			
☐ balicí list v originálu(ach) a v kopii(ich)			
☐ osvědčení o původu v originálu(ach) a v kopii(ich) vystavené			
potvrzující původ zboží			
☐ v originálu(ach) na minimálně 110% CIF/CIP hodnoty zboží kryjící následující rizika			
Další dokumenty:			
Další podmínky:			

Popis zboží (přesný název, množství, ev. počet) v jazyce kontraktu:	
Dodací parita: Incoterms 2000	
Dokumenty musí být předloženy do dní po datu odeslání zboží , avšak v rámci platnosti akreditivu.	
Tento akreditiv se řídí Jednotnými zvyklostmi a pravidly pro dokumentární akreditivy (2007 revize, publikace č. 600 MOK v Paříži). Akreditiv má být avizující bankou beneficiantovi: ☐ avizován ☐ potvrzen ☐ může být potvrzen Úhradu dokumentů provede na vrub našeho účtu č. Vaše výlohy ☐ na vrub našeho účtu č. ☐ na vrub beneficianta Výlohy avizující banky/dalších bank ☐ na vrub našeho účtu č. ☐ na vrub beneficianta Platí pouze text označený ☒ Příkaz vystaven dne: <div style="text-align: right;">Právoplatný(é) podpis(y) za příkazce</div>	
Vyplní Banka	
Povoleno, podpisy Klienta souhlasí Za správnost odpovídá pan/paní: tel. Specifikace Sazba rizikové přírážky	Datum Název limitu Pobočka/Region Segment

Příloha č. 6

Shipper's Name and Address Glasbijoux, s.r.o. Horní náměstí 15 466 05 Jablonec nad Nisou Czech Republic		Shipper's Account Number 15-011987/0300		Not Negotiable Air Waybill JM598463 Issued by CSA Cargo			
Consignee's Name and Address South Lake Ind. Co Room C2, 10/F Pearl City Mansion 22-36 Paterson Street, Causeway Bay Hong Kong		Consignee's Account Number		Copies 1, 2 and 3 of this Air Waybill are originals and have the same validity. It is agreed that the goods described herein are accepted in apparent good order and condition (except as noted) for carriage SUBJECT TO THE CONDITIONS OF CONTRACT ON THE REVERSE HEREOF. ALL GOODS MAY BE CARRIED BY ANY OTHER MEANS INCLUDING ROAD OR ANY OTHER CARRIER UNLESS SPECIFIC CONTRARY INSTRUCTIONS ARE GIVEN HEREON BY THE SHIPPER AND SHIPPER AGREES THAT THE SHIPMENT MAY BE CARRIED VIA INTERMEDIATE STOPPING PLACES WHICH THE CARRIER DEEMS APPROPRIATE. THE SHIPPER'S ATTENTION IS DRAWN TO THE NOTICE CONCERNING CARRIER'S LIMITATION OF LIABILITY. Shipper may increase such limitation of liability by declaring a higher value for carriage and paying a supplemental charge if required.			
Issuing Carrier's Agent Name and City Schenker Riegrova 8 466 05 Jablonec nad Nisou Agent's IATA Code Account No.		Account Information CIP - Hong Kong freight prepaid 3312/HBI/2234					
Airport of Departure (Addr. Of First Carrier) and Requested Routing Prague							
To By first Carrier (Routing & Destination) HKG CSA		to by to by CZK PPP P NVD		Currency Chgs W/T/N/L Other Declared Value for Carriage Declared Value for Customs CZK PPP P NVD NVD			
Airport of Destination Hong Kong		Flight / Date OK 123-5 24.4.2009		Amount of Insurance INSURANCE - If Carrier offers insurance, and such insurance is requested in accordance with the conditions thereof, indicate amount to be insured in figures in box marked "Amount of Insurance".			
South Lake, Hong Kong, 8 boxes A2703HK23/1-8 encl. invoice, packing list These commodities, technology or software were exported from the United States in accordance with the Export Administration Regulations. Ultimate destination:							
Diversion contrary to U.S. law prohibited.					SG		
No. of Pieces RCP	Gross Weight	kg	Rate Class Commodity Item No.	Chargeable Weight	Rate Charge	Total	Nature and Quantity of Goods (Incl. Dimensions or Volume)
8	530	kg	1-8	530 kg	50 CZK/Kg	26 500	M. C. Chatons 29 800 grs 1200x800x900mm
8	530					26 500	
Prepaid		Weight Charge		Collect		Other Charges	
26 500							
		Valuation Charge					
		Tax					
3 500							
		Total Other Charges Due Agent					
		Total Other Charges Due Carrier					
						Shipper certifies that the particulars on the face hereof are correct and that insofar as any part of the consignment contains dangerous goods, such part is properly described by name and is in proper condition for carriage by air according to the applicable Dangerous Goods Regulations.	
						Signature of Shipper or its Agent	
Total Prepaid		Total Collect					
30 000 CZK							
Currency Conversion Rates		OC Charges in Dest. Currency		04/20/09 Prague		Signature of Issuing Carrier or its Agent	
For Carriers use only at Destination		Charges at Destination		Total Collect Charges			